

The importance of
English in the Business
and Administration
Programme

- Ett viktigt samarbete

Titel: The importance of English in the Business and Administration Programme - Ett viktigt samarbete

Juni 2022

En projektrapport publicerad för Uppsala kommun

Författare: Karin Shoar Boman, Eva Basnet & Helena Rick

E-post: karin.shoar-boman@skola.uppsala.se, eva.basnet@skola.uppsala.se,
helena.rick@skola.uppsala.se

Uppsala kommun

Sammanfattning

Engelska är idag en viktig del i vårt samhälle och det blir en allt viktigare del i handelsbranschen. Elevernas diagnosresultat i engelska i åk 1 blir allt sämre och just i handelsklasserna ser det betydligt sämre ut än på övriga program.

Vi har uppmärksammat ett problem som vi vill försöka ändra på. I den här studien undersöktes om samarbete mellan handelskursen Information och kommunikation 1 och Engelska 5 kan påverka elevers inställning och motivation till ämnet engelska. Studien försöker också se om man kan minska elevernas upplevda stress, om elever kan öka sin måluppfyllelse samt få en insikt till att engelska är viktigt i deras fortsatta yrkesliv.

Av de resultat som framkommit drar vi slutsatsen att elever generellt upplever mindre stress om de blir sambedömda i två kurser på samma gång (även om det finns undantag). Eleverna ökar generellt sin måluppfyllelse om de får uppgifter som handlar om något de är intresserade av. Att engelskan är viktig för handelsbranschen råder det ingen tvekan om och många av eleverna upplever också att de fått en mer positiv inställning till ämnet engelska efter detta samarbete.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Inledning	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Definitioner.....	7
1.3 Tidigare forskning	8
1.4 Syfte och frågeställningar	9
2. Metod	10
2.1 Urval och intervention.....	10
2.2 Metodbeskrivning	11
2.2.1 Kontrollgrupp	12
2.3 Forskningsetiska principer.....	12
2.4 Databearbetning och analys.....	12
3. Resultat	13
3.2 Avslutande enkät.....	14
3.3 Startenkät, externa skolor	18
3.4 Slutenkät, Externa skolor.....	19
3.5 Startintervjuer	22
3.6 Avslutande intervju	22
4. Diskussion	23
4.1 Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska, påverka elevers inställning till ämnet engelska samt få elever att inse att engelska är nyttigt och viktigt för dem i deras fortsatta yrkesliv?	24
4.2 Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska påverka möjligheterna för eleverna att nå sina betygsmål?	24
4.3 Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska, påverka elevernas upplevda stress?	25
4.4 Diskussion kring de externa skolorna, finns det skillnader mellan dem och oss, i så fall vilka?	25
4.5 Diskussion kring undervisningsupplägget	27
4.5.1 Lärarperspektiv.....	27
4.6 Vad har vi fått ändra i våra kurser – Engelska 5	27
4.7 Vad har vi fått ändra i våra kurser – Information- och kommunikation 1	28
4.7.1 Elevperspektiv	28
4.8 Enkäter/Intervjuer	28
4.9 Hur går vi vidare?	29
5. Referenser	30
6. Bilagor.....	31

Bilaga 1 Uppgifter	31
Bilaga 2 Enkätfrågor	38
Bilaga 3 Startintervjuer.....	39
Bilaga 4 Startenkät – externa skolor	39
Bilaga 5 Slutenkät externa skolor	40
Bilaga 6 Avslutande Intervju.....	41
Bilaga 7 Avslutande enkät	42
Bilaga 8 Informationsbrev	44

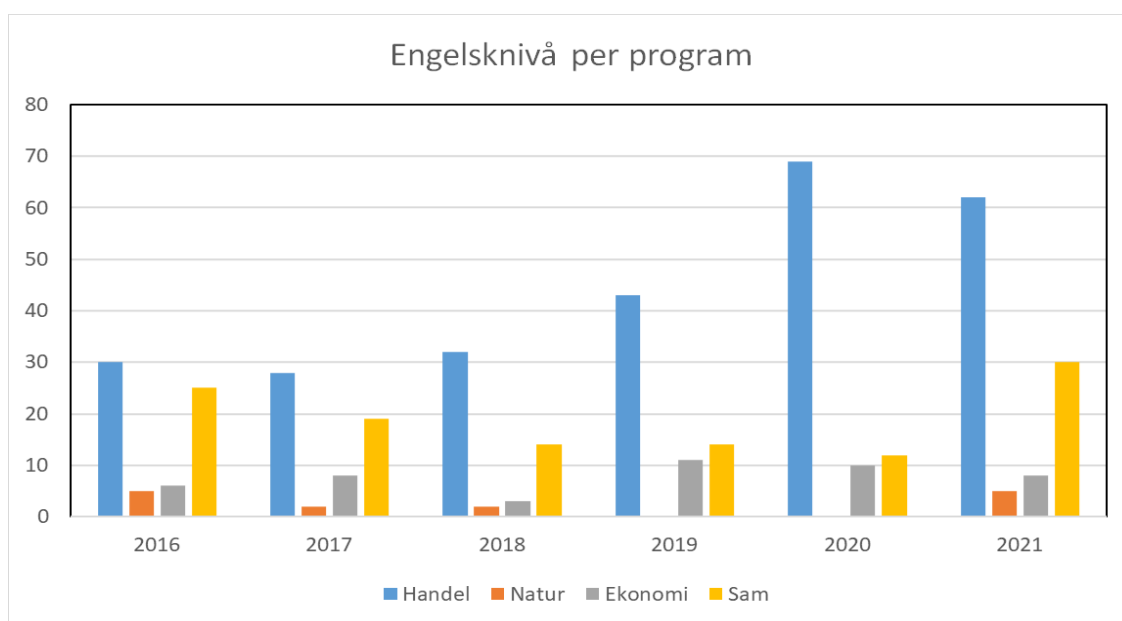
1. Inledning

Vi är tre lärare som under en tid arbetat med infärgning av kurserna Engelska 5 och Information och kommunikation 1, där vi fått positiv feedback av elever, men även själva tyckt att samarbetet påverkat eleverna positivt. Nu är vi redo att ta nästa steg och fördjupa samarbetet i och med det här utvecklingsarbetet. Att kunna se samband och vilka utvecklingsmöjligheter som finns ytterligare är en väldigt tillgång för oss i vårt lärarskap. Genom ämnesövergripande samverkan och samarbete mellan lärare kan lärare få möjlighet att nå elevernas kompetenser inom ett område där de känner sig trygga. Eleverna kan genom ett utvecklat samverkansarbete och infärgning få möjlighet att uppvisa kompetenser i till exempel ett kärnämne, genom arbete i ett karaktärsämne och tvärtom. Att vi dessutom är två yrkeslärare som gör detta tillsammans med en ämneslärare ger oss ännu mer driv, då det finns ett upplevt motstånd av liknande samarbeten med yrkeslärare.

1.1 Bakgrund

Större delen av vårt arbetslag har noterat att eleverna under en längre tid uppvisar sämre och sämre resultat och måluppfyllelse i engelska. Tittar man på diagnoserna som skolan genomfört varje hösttermin från 2016 till 2021, och jämför de nationella programmen vi har mot Handelsprogrammet ser vi att eleverna har betydligt sämre engelskkunskaper, se figur 1 nedan.

På vår skola görs varje hösttermin en diagnos då eleverna som precis börjat åk 1 får göra ett hörförståelseprov och ett läsförståelseprov. Dessa diagnoser ger en väldigt bra bild av vilken nivå eleverna ligger på, och som även ligger till grund för undervisningen. Diagrammet, se nedan, visar andel i procent som blivit ”rödmarkerade”, vilket innebär att när testerna bedöms så sätts resultaten in på en skala mellan 0 - 10 där 10 är A-nivå och 0 - 3 F-nivå. Det som kallas för ”rödmarkerat” är alltså 0 - 3 vilket betyder att om detta har varit ett riktigt prov så hade dessa elever fått F. Diagrammet visar alltså andel elever per program som fick 1, 2 eller 3 som resultat på diagnoserna. Man kan här se tydligt att handelseleverna ligger långt från de andra programmen, och även att resultaten försämrats med åren.

Figur1: Diagrammet visar alltså andel elever per program som fick 1, 2 eller 3 som resultat på diagnoserna.

En viktig del i projektet är att öka elevernas förståelse för vikten av engelskan i branschen, men även det viktigaste – tycka att det är roligt. Förhoppningsvis går det att lyckas med detta med ”rätt” slags uppgifter som eleverna konkret kan koppla till användningsområden i handeln.

Skolans enkätundersökningar visar gång på gång att eleverna upplever stress. I trivselenkäten HT-18 svarade 21% av eleverna i åk 1 och 2 att de upplevde att det är mycket stressigt i skolan. I nästa trivselenkät ska högst 15 % av eleverna uppleva samma sak. Kanske att detta projekt kan minska elevernas upplevda stress, genom bland annat sambedömning.

Forskning på yrkesprogram finns det en hel del av, Yrkesdidaktikens mångfald (Fejes, Lindberg, Wärvik, 2017), Lärare och lärande i yrkesprogram och introduktionsprogram (Henning Loeb, Korp, 2012), dock inte på just handelsprogrammet och där är intentionen att fylla en lucka i forskningen för gymnasieskolan.

Yrken, och vad som i dessa utgör yrkeskunnande, är föränderliga över tid. Nya metoder, lagar, regler, tekniker, redskap och så vidare gör att verksamheten förändras och arbetet får ett annat innehåll (Kristmansson, 2016) och idag är engelskan en otroligt viktig del i handelsbranschen. Hur ska man då få in yrkesengelskan på handelsprogrammet? Tanken och förhoppningen är att detta kommer underlättas i och med infärgningen, samt få elever att arbeta mer naturligt med det engelska fackspråket.

1.2 Definitioner

Det finns många olika ord som betyder ungefär samma sak; såsom ämnesintegrering och infärgning och när man läser litteratur kring detta så går också begreppen in i varandra. Nedan följer några av de definitioner som finns.

Andersson (1994, s.15) menar att ”integration, när det gäller undervisning och lärande om världen, att sammanfoga skilda delar till ett helt”. En annan syn går att hitta i ett examensarbete där syftet varit att just fråga lärare vad de tycker att ämnesintegration står för. ”Undervisningsform där en eller flera lärare samverkar med två eller fler ämnen, där samarbete skall utgöra en ansenlig del av undervisningen. Lärare ska nyttja varandras kunskaper och ämnen för att skapa en helhetssyn hos eleven” (Johnsson, 2007, s. 4).

Rudhe (1996) använder sig inte av integrering utan beskriver begreppet infärgning som ”enklast kan infärgning beskrivas som att kärnämnet används som redskap i karaktärsämnet eller att karaktärsämnet används som stoff i kärnämnet” (Rudhe, s. 29). Det kommer vidare fram att infärgningen bör utgå från elevens intresse för att en helhetssyn ska skapas vilket ökar elevens motivation till studierna.

Begreppen har inte exakt samma betydelse men vi väljer att gå på Rudhes linje med infärgning. I arbetet kommer det tas in stoff från information och kommunikationskursen till kärnämnet engelska och på så sätt samarbeta mellan dessa ämnen/kurser.

Gymnasiegemensamma ämnen är ämnen som alla gymnasieelever läser. Engelska 5 är ett gymnasiegemensamt ämne. Programgemensamma ämnen är de ämnen som alla elever på ett specifikt program läser. Information- och kommunikation 1 är ett programgemensamt ämne. Lärning innebär att cirka hälften av studietiden ligger utlagt på Arbetsplatsförlagt lärande - APL.

1.3 Tidigare forskning

Det finns mycket positivt skrivet om att samarbeten mellan karaktärsämnen och kärnämnen är en bra idé för både lärare och elever. Lärare menar att det är ett sätt att skapa motivation samt att det ger förutsättningar att effektivisera utbildningen. Det ger också möjlighet att frigöra tid (Andersson, 2012). Samarbeten blir tätare och det skapar också en ökad förståelse kring varandras ämnen. Kärnämnen får bättre insyn i karaktärsämnet och tvärtom (Sherp, 2000). Differentieringen mellan yrkes- och ämneslärare har alltid funnits i skolans värld och detta är en sidoeffekt av vårt projekt som vi hoppas kan inspirera andra att följa efter. Rosvall (2020, s. 31) beskriver detta som ett ökat problem efter en tydlig minskad klyfta fram till Lgy11. Han menar att yrkeslärare ofta känner sig som ”de andra” och distanserar sig från ämneslärare, detta är även något vi i projektet ser i vår vardag och vi vill vara stolta förebilder för hur ett lyckat samarbete kan te sig mellan just yrkes- och ämneslärare.

Genom ämnesövergripande samverkan och samarbete mellan lärare kan lärare få möjlighet att nå elevernas kompetenser inom ett område där de känner sig trygga. Eleverna kan genom ett utvecklat samverkansarbete och infärgning få möjlighet att uppvisa kompetenser i till exempel ett kärnämne, genom arbete i ett karaktärsämne och tvärtom. Gunilla Molloy (2017) beskriver detta i artikeln *Jag ryser när jag ser en bok* där en elev visar på goda svenskkunskaper då han/hon skriver inom sitt intresseområde. Gunilla menar: varför ska man utmana och riskera en elevs starka identitet inom ett område där hen inte ser varken mening eller sammanhang (Molloy, 2017).

Ett återkommande ämne i styrdokumentet är vikten av att eleverna ska se hela sin utbildning som en enhet. Det påpekas också att samarbeten mellan karaktärsämnen och kärnämnen är en förutsättning för detta (Skolverket 2008). Skolverket (2008) pratar om att det är viktigt att man samarbetar och att kärnämnen och karaktärsämnen ska sträva åt samma håll. Skolverket använder sig av begreppet infärgning på följande sätt ” Det finns olika sätt att integrera kärnämnen och karaktärsämnen. Populärt brukar man tala om infärgning. Man låter då karaktärsämnen bidra med innehåll till undervisningen i kärnämnen.” (Skolverket, 2008). Infärgning är ett typexempel på hur man kan arbeta med och styrka detta.

I den senaste gymnasiereformen GY 11 har vissa ämnen såsom till exempel samhällskunskap och matematik blivit indelade i olika kurser för yrkes- respektive högskoleförberedande program. Här skiljer sig kursen Engelska 5 åt, då den är densamma på alla program. Skillnaden blir sedan att Engelska 6 är en obligatorisk kurs för högskolebehörighet, men endast en valbar kurs på yrkesprogrammen (Lindhahl, 2015, s. 123). Skillnaderna blir ännu tydligare i och med detta och arbetar man med infärgning med just engelska kanske detta kan öka antalet elevantal till den valbara kursen Engelska 6 på yrkesprogrammen.

I Lindahls studie (2015) beskrivs den horisontella respektive vertikala diskursen. Horisontell diskurs innefattar den vardagliga kunskapen, såsom teori och praktik, medan den vertikala innebär mer abstrakt kunskap kopplat till relationen av samhället, historia och framtiden. Förenklat kan man säga att den horisontella diskursen fokuserar på konkret kunskap och den vertikala mer analyserande. Yrkesengelska hamnar under den horisontella med ordkunskap i spetsen, men studien påvisar att om eleverna får beskriva saker eller ge instruktioner på engelska hamnar det i den vertikala diskursen och det är på det sättet vi tror är det bästa sättet för inläring och infärgning av engelskan till branschen. Ordkunskap till en viss del, men tyngden kommer vi lägga på den vertikala diskursen i vår undervisning. Lindahl (2015) menar

också att undervisningen måste utgå från elevers intresse. Infärgning kan kanske underlätta kombinationen av dessa diskurser och få en bättre balans mellan kurserna.

Enligt Lindahl (2015, s. 123) har tidigare forskning visat att fokus hamnar på ordlistor och begrepp, vilket visat sig inte är vare sig intressant eller nyttigt för eleverna. En annan reflektion Lindahl gör är att yrkeslärarna sänker kraven, eller endast fokuserar på den muntliga förmågan. Lindahl hänvisar även till en studie från Rosvall som visade på att eleverna inte alls var intresserade av att arbeta med yrkesengelska. Detta kan kanske kombineras på ett bättre sätt med hjälp av infärgning mellan kurser.

Frågeställningarna i detta projekt handlar till stor del om elevernas motivation och hur man kan få dem att inse nyttan med vad skolan lär ut. Vikten av detta styrks av forskning, bland annat av Maltén (1997) som beskriver i sin bok *Pedagogiska frågeställningar* att kunskaperna elever tar in ska vara meningsfull och användbar. Sherp (2000) anser också att meningsfullhet är viktigt för att få elever motiverade. Även Rudhe (1996) skriver i *Ur nöd – i lust*, att yrkeselever ofta har en nyttoinriktad kunskapssyn. Vilket innebär att när eleverna inte ser nyttan med ett ämne eller har en förståelse för användandet av det för sin kommande framtid, anses ämnet vara onödigt och jobbigt (Rudhe, 1996, s. 25). Varför elever inte ser nyttan med ett ämne kan enligt Prieto och Hellsten en förklaring vara bristande infärgning, samverkan och synen på ämnen, samt vara ett resultat av att karaktärsämnesläraren och kärnämneslärare faller tillbaka på olika kulturer. Där karaktärsämnesläraren har påverkats och påverkas av den kultur som representeras av arbetskravet och där kärnämnesläraren utgår från den akademiska traditionen vilket kan ha fått till följd hur man som lärare kommit att presentera samt prioritera innehållet i de olika kurserna som man undervisar i (Prieto och Hellsten, 1998).

Forskning visar tydligt att elever i dagens samhälle upplever och utsätts av en hög grad av stress, ett av många exempel är Cabarkapa-Huseinovic och Svenssons (2008) forskningsrapport *Stress in upper secondary school*. Detta är därför ett till mål med projektet, då eleverna utsätts för färre examinationer genom att vi med samma examination kan bedöma eleverna i flera olika ämnen.

Det finns också forskning som visar på att elever upplever väldigt få nackdelar med ämnesintegrering. Många elever på yrkesförberedande program anser att de lär sig bättre på det här sättet (Berg, 2014). Detta är positivt då denna rapport baseras på arbete på yrkesprogram. Det finns dock relativt lite forskning om yrkesprogrammen i det svenska skolsystemet. Den forskning som finns rör sig främst inom de yrkesprogram som täcker in de traditionella hantverksyrkena. Ett av de allra minst utforskade yrkesprogrammen är handels- och administrationsprogrammet. Inom handelsbranschen är också traditionen svag när det gäller inslag av formell utbildning. En stor andel av företagen inom detaljhandeln upplever också svårigheter att rekrytera kvalificerad personal (Kristmanson, 2016). Samtliga lärare/lektorer och författare från olika universitetet vi varit i kontakt med har alla varit samstämmiga i att; nej det finns ingen direkt forskning på yrkesprogrammet handel och de är också eniga om att det skulle vara intressant att veta mer, och tycker att projektet faktiskt skulle bidra till forskningen. Dessa är; Ingrid Henning-Loeb Göteborgs universitet, Per-Åke Rosvall Umeå universitet, Janne Contio Karlstads universitet samt Katarina Lindahl Högskolan Dalarna.

1.4 Syfte och frågeställningar

För att kunna bli anställningsbar inom handeln idag är engelskan en stor del av vardagen i branschen. Detta gäller oavsett om du arbetar som säljare i en butik, eller satsar på en högre

tjänst som tex inköpare. För att bli en bra säljare måste du kunna ha ett flytande säljsamtal på engelska, engelsktalande kunder ökar för varje dag i vårt samhälle. Även på en högre position som till exempel inköpare måste branschengelska i både tal och skrift behärskas. Det här vill vi ge våra elever, vilket resulterar i en till hög grad större anställningsbarhet i handeln.

Vi vill försöka skapa ett större intresse för ämnet genom att samarbeta med karaktärsämnen. Stor del av våra elever går ett yrkesprogram – i det här fallet Handelsprogrammet – för att de är intresserade av branschen och till största delen av att lära sig starta eget företag. Genom den här typen av samarbete vill vi undersöka om elevers motivation och intresse inför det engelska språket kommer påverkas.

De frågeställningar vi har är:

- Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska, påverka elevers inställning till ämnet engelska samt få elever att inse att engelska är nyttigt och viktigt för dem i deras fortsatta yrkesliv?
- Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska påverka möjligheterna för elever att nå sina betygsmål?
- Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska påverka elevers upplevda stress?

2. Metod

2.1 Urval och intervention

Två klasser i årskurs 1 på Handelsprogrammet fungerande som urval för studien. Studien genomförs i ämnena Engelska 5 och handelskursen Information -och kommunikation 1 (InfoKom). Detta sker genom att ett antal projekt genomförs ämnesövergripande, se figur 2 (se utförligare bilaga 1).

Följande uppgifter ingår i vår undervisningsintervention:

- [Tidningssida](#). Skriva om en entreprenör samt en artikel om något aktuellt som pågår inom handeln. Göra en tidningssida med egenskrivna artiklar och reklam. Porträtt av en entreprenör, reklam för en produkt, samt artikel om hur covid19 drabbat/gynnat handeln. Jobba i word. Ordlista med svåra ord.
- [Handelsordlista](#). Eleverna lär sig ord relevanta för just handeln och sin APL (Arbetsplatsförlagt lärande). Det utgör också grunden för en presentation på engelska kring sin APL. (Arbetsplatsförlagt lärande)
- [E-twinning](#), brevvänner i ett annat land. Där de får chans att jämföra programmen och utbildningen samt praktikplatser. Eleverna kommunicerar på engelska och kan också jämföra hållbarhet och hur olika länder har olika miljötank.
- [Läsa boken Convenience Store Woman](#) i engelskan medan man i handelskursen utformar reklam. Eleverna ska göra en reklamannons till butiken i boken Convenience Store Woman. Eleverna väljer själv om det ska vara en specifik produkt, kampanj eller annan annonstyp. Annonsen skapas i Canva eller Publisher.
- [Affärsmässiga presentationer på engelska](#), idag är engelskan ett språk som du måste behärska, från att arbeta som säljare i butik till inköpare på ett större företag.
- [Säljsamtal](#) på engelska där de utefter ordlistan med handelsord skapar ett säljsamtal som de filmar.

2.2 Metodbeskrivning

Webbaserade frågeformulär (enkät i Forms) användes i början av läsåret för att få en utgångspunkt, se bilaga 2. Den första enkäten kompletterades sedan med en intervju, se bilaga 3 för att få några elevers svar lite mer utvecklade och få en djupare kunskap kring elevernas upplevelse. Under studiens gång kommer de webbaserade frågeformulären att användas för att få svar och input från eleverna om de olika projekten och även fler muntliga elevintervjuer för att få djupare kunskap kring elevernas upplevelse av ovan nämnda projekt, ett skriftligt frågeformulär och uppföljningsintervjuer görs i slutet av projektet för att kunna se utvecklingen och jämföra konkreta resultat.

Frågeformuläret i programmet Forms användes för att få fram standardiserade svar, det är ganska okomplicerad information som ska fås fram och det sociala klimatet är så pass öppet att det möjliggör fullständiga och ärliga svar (Denscombe, 2018, s. 244). Webbaserade frågeformulär användes då det förenklar för både oss och eleverna (Denscombe, s. 264).

Kompletterade personliga intervjuer användes också för att få fram åsikter, uppfattningar, känslor och erfarenheter. Att få fram kunskap kring hur eleverna tycker och tänker helt enkelt och då passar intervjuer väldigt bra. Det blev semistrukturerade intervjuer där det finns ett antal frågor men intervjuaren är väldigt flexibel och fokus ligger på den intervjuade som utvecklar sina synpunkter (Denscombe, s. 269).

Intervjuerna genomfördes med totalt fyra elever. En elev i taget tillsammans med en intervjuare. En fråga i taget ställdes och svaren krävde att följdfrågor var tvungna att ställas. Svaren dokumenterades skriftligt av den som intervjuade, och sammanfattades detaljerat i text direkt efter avslutad intervju av samma person.

Val av elever till intervjuerna gjordes slumpmässigt, en kille och en tjej, i de båda klasserna och genomfördes i första hand för att kunna få en möjlighet att ställa följdfrågor för

fördjupning. Fältanteckningar gjordes och inte inspelningar då eleverna tyckte det kändes tryggare.

2.2.1 Kontrollgrupp

För att få en större trovärdighet och bättre utvärderingsunderlag togs kontakt med flertalet skolor i närområdet, och det inleddes ett samarbete med två andra skolor på samma program, varav den ena är lärlingsprogram. Samma startenkät och liknande slutenkät skickades till deras elever för att se om svaren skulle skilja sig mot våra. Ämnesöverskridande arbete mot icke ämnesöverskridande kunde därmed jämföras.

2.3 Forskningsetiska principer

- 1. Informationskravet** - informera om syftet med studien, frivilligt deltagande, rätt att avbryta/hoppa av, information om de olika momenten i studien
- 2. Samtyckeskravet** - själv bestämma över medverkan, vårdnadshavares godkännande om under 15 år
- 3. Konfidentialitetskravet** - personer i studien behandlas med konfidentialitet, uppgifter förvaras utom räckhåll för obehöriga
- 4. Nyttjandekravet** - uppgifter används endast för studien och i forskningssyfte

Vi utgick ifrån Göteborgs universitets Forskningsetiska Principer (2002) där de fyra riktlinjerna är, som ovan visats, informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Utifrån dessa gav vi eleverna både muntlig och skriftlig information om hur studien skulle genomföras, vad syftet med studien var, vilken allmännytta studien har för dem och för oss, samt hur det insamlade materialet skulle komma att hanteras, se bilaga 10. Eleverna i de två klasserna fick därefter skriva på samtycke för att delta i studien. Samtliga godkände sitt deltagande. Konfidentialitets- och nyttjandekravet tillgodosåg vi på följande sätt: I enkäter är alltid eleverna anonyma. Det finns alltså inget sätt att koppla ett svar till en specifik elev. När det gäller intervjuerna så kommer resultat och diskussion kring intervjuerna vara anonyma.

I den medgivandeblankett eleverna skrev på framgick namnet på de personer som skulle komma att ha tillgång till det insamlade materialet samt att materialet endast fick användas för forskningsändamål. Samtliga elever godkände sitt deltagande.

2.4 Databearbetning och analys

Startenkäter, se bilaga 2, utfördes med alla elever i de två klasserna. Resultatet/analyserna från dem gjordes utan kategorisering, utan sammanställdes totalt. Totalt genomfördes fyra personliga intervjuer, se bilaga 3, för att få reda på mer kring deras inställning kring handelsprogrammet och engelska. En kille och en tjej valdes ut i varje klass men dessa valdes slumpmässigt. Resultatet av dessa sammanställdes enskilt från varje intervju.

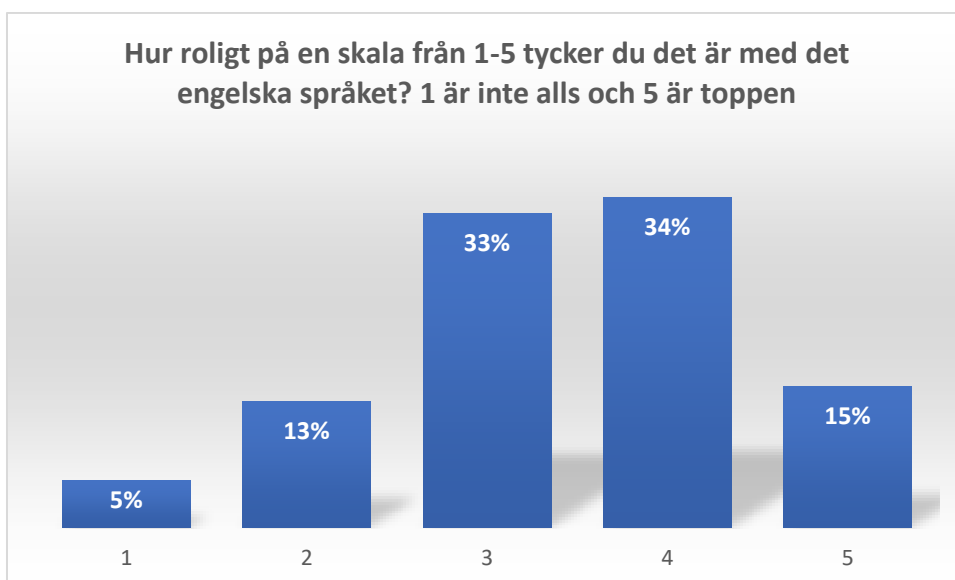
Samma enkäter, se bilaga 4 & 5, skickades till andra skolor för att på så sätt kunna jämföra vad eleverna som har traditionell undervisning tycker.

Efter avslutade uppgifter har eleverna själva fått svara på en utvärdering som sedan sammanställts.

Avslutningsvis fick alla deltagande elever svara på en slutenkät för att knyta ihop projektet och det genomfördes även avslutande djupintervjuer med samma elever som deltog i intervju i startskedet. Liknande slutenkät har även skickats ut till samma externa skolor som användes i början av denna studie, för att kunna jämföra hela projektet.

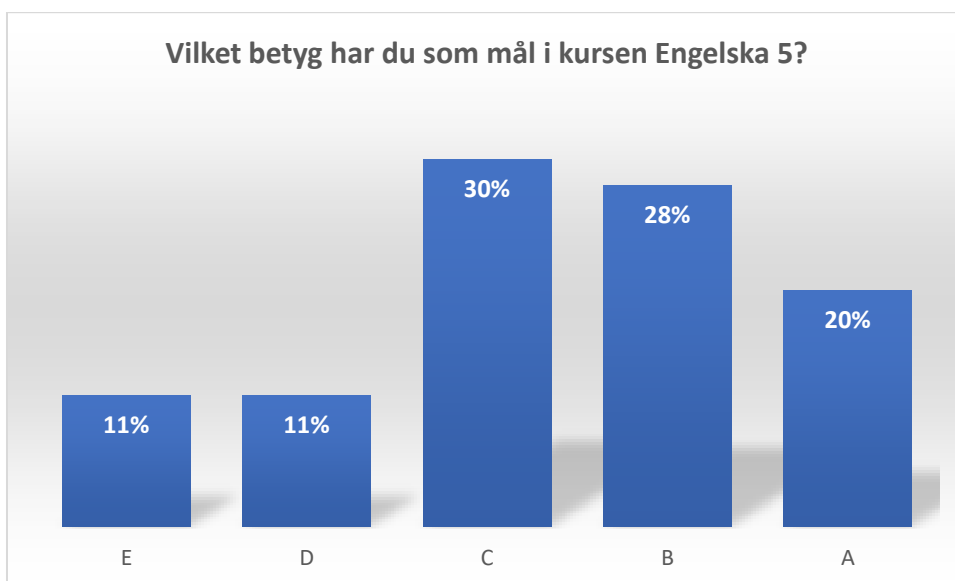
3.Resultat

I startenkäten var svarsfrekvensen 86%. De flesta svarade att de tyckte engelska var ganska roligt. På en skala mellan 1 - 5 svarade de flesta 2 - 4, se figur 3.

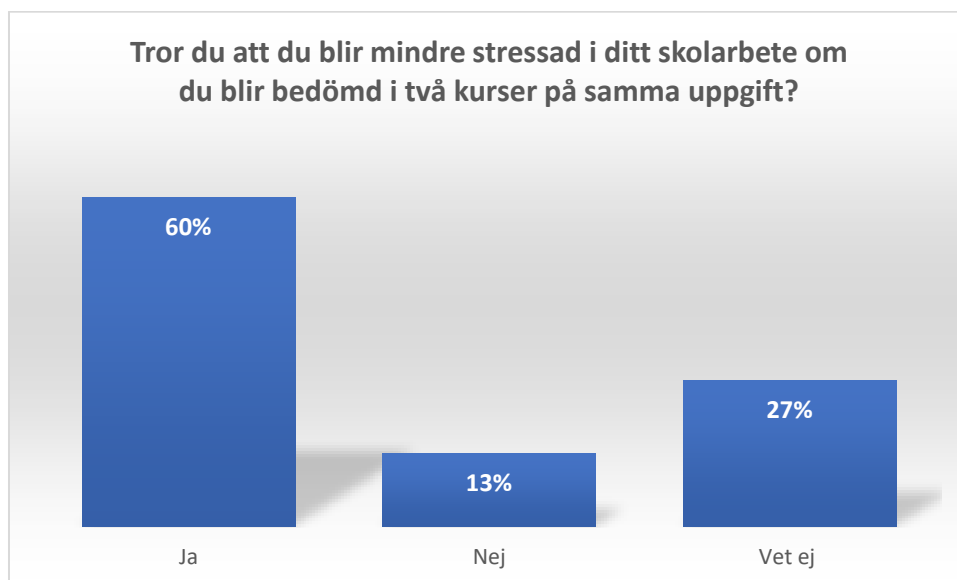
Figur 3 Hur roligt på en skala tycker du det är med engelska språket?

Alla tyckte att de har valt handelsprogrammet för att de är intresserade av branschen men inte alla hade handelsprogrammet som första val. Majoriteten tror att deras betyg i engelskan kan påverkas positivt om de får uppgifter de är intresserade av. De flesta strävar efter att få C och uppåt i betyg, se figur 4.

Figur 4 Betygsmål Engelska 5.

Majoriteten av eleverna tror att kunskaper i det engelska språket är viktigt för att arbeta inom handelsbranschen. Slutligen tycker de flesta att de blir mindre stressade i skolarbetet om de blir sambedömda (samma uppgift men två kurser), och cirka hälften upplever stress i skolan, se figur 5.

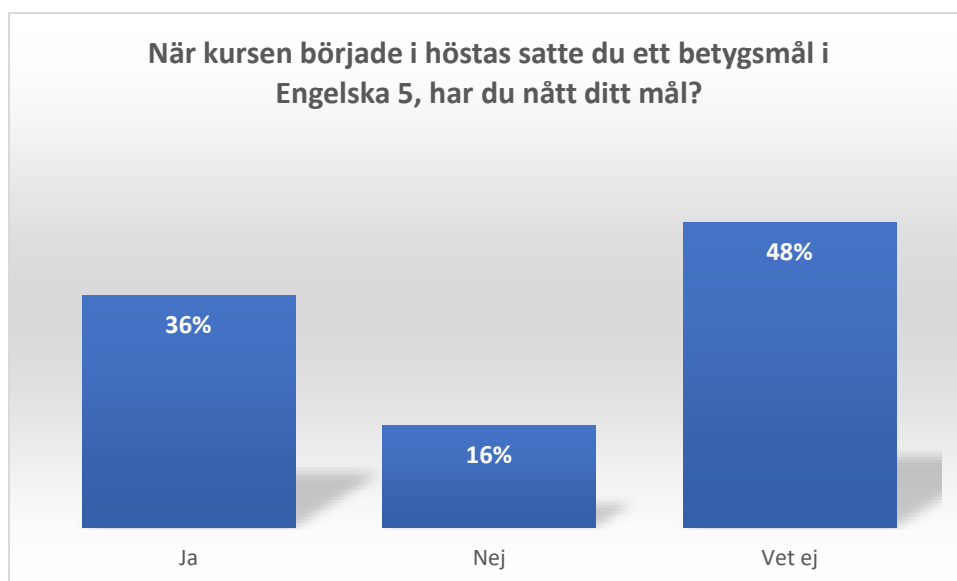
Figur 5 Minskar din stress av att bli bedömd i två kurser samtidigt?

Nedan ses några exempel på orsaker gällande stress som enskilda elever uppgav i enkäten. Stressigt med nya kurser i skolan

- Mycket med träningar och skola
- Svårt att förstå hur jag får högst betyg
- När det blir mycket på samma gång som inför lov tex
- Pga för kort tid till uppgifter
- Låg energi i skolan på grund av morgonträningar.

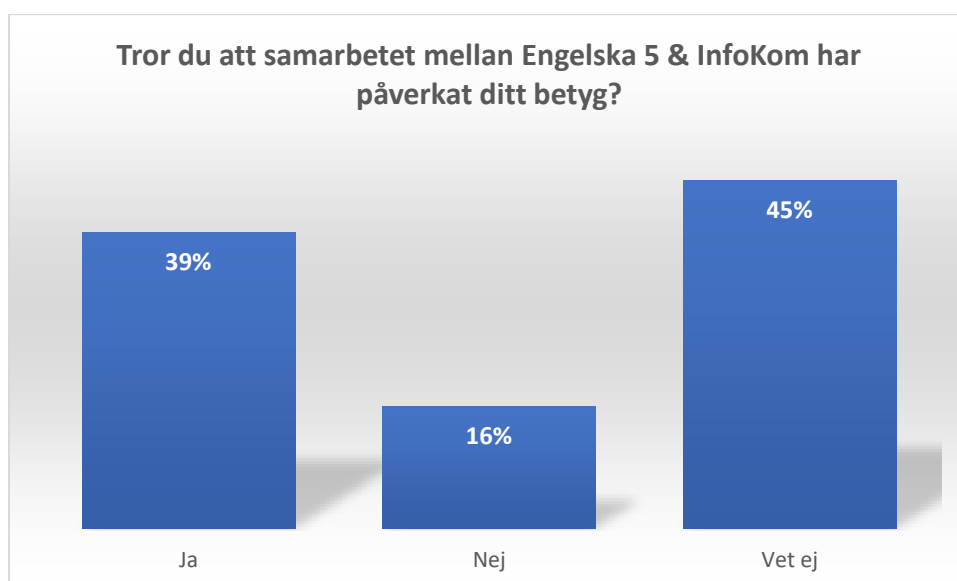
3.2 Avslutande enkät

I slutenkäten var totalt svarsfrekvensen 85%. 36% når sitt betygsmål i Engelska 5, som de satte vid läsårets början. 48% vet inte hur de ligger till, se figur 6.

Figur 6 Betygsmål i Engelska 5.

Nästan hälften tror att samarbetet mellan kurserna har påverkat betyget, se figur 7.

Figur 7 Har samarbetet påverkat ditt betyg?

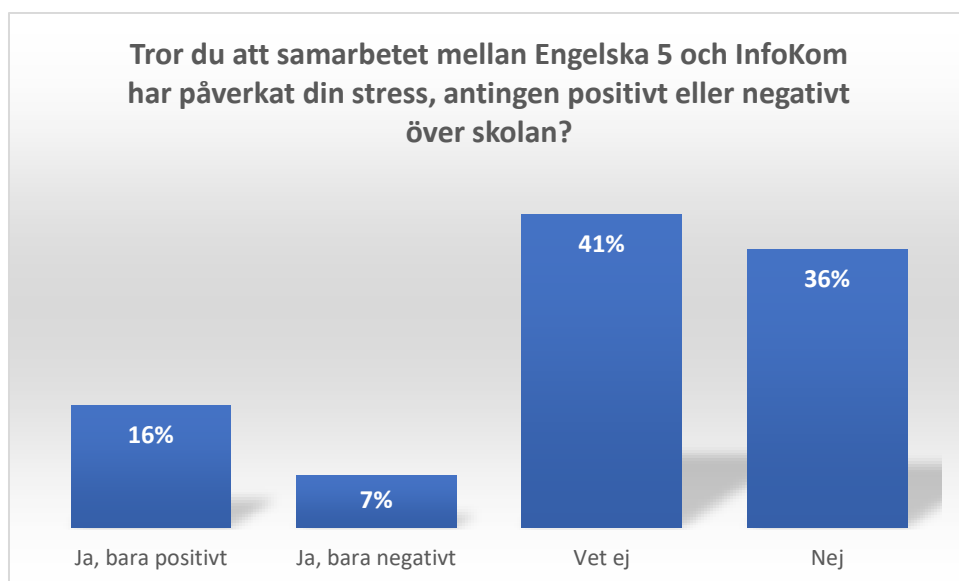
När vi frågar vad anledningen till att de klarat/ej klarat sina betygsmål är svaren att de lagt ner mycket tid, kämpat och tvärtom, gjort annat på lektionerna etc. Ca 40% av eleverna känner stress över skolan.

När vi ställer frågan om eleverna tror att samarbetet mellan engelskan & information- och kommunikation har påverkat stressen antingen positivt eller negativt är det 14% som inte vet och 48% som svarar nej, 39% svarar ja, se figur 8.

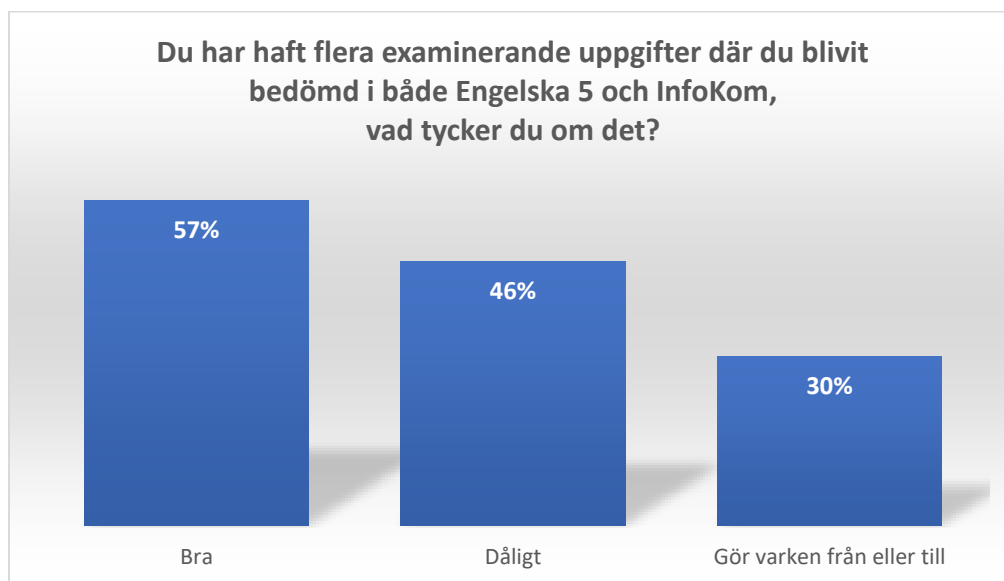
Figur 8 Känner du stress över skolan?

16% av eleverna svarar att det har varit bra att det har varit flera examinerande uppgifter där de har blivit bedömd i både engelska och information- och kommunikation, 7% av eleverna upplever att det varit dåligt och 41% tycker det är varken till eller från, se figur 9.

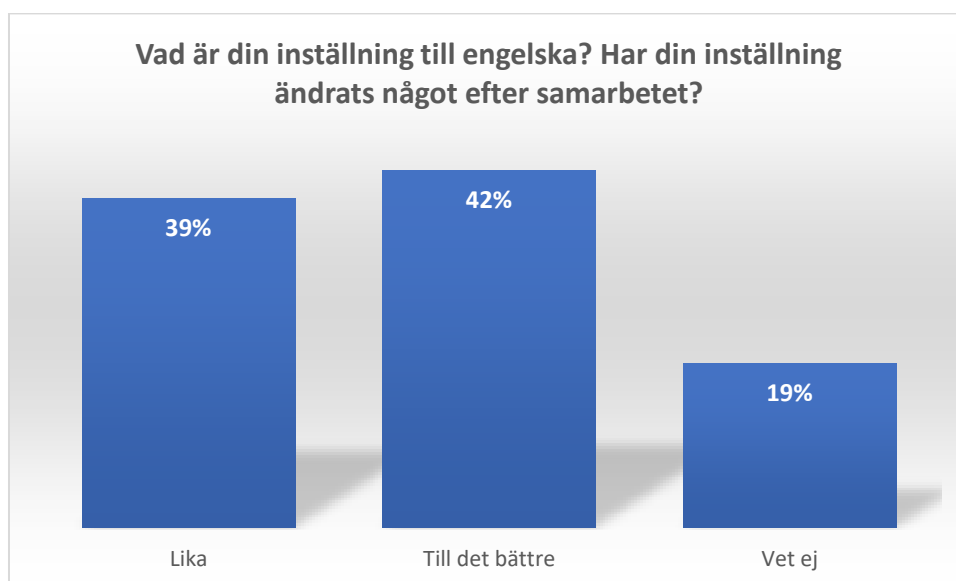
Figur 9 Har samarbetet varit positivt eller negativt?

57% av eleverna tycker dock att det har varit bra att bli bedömd i två kurser samtidigt, se figur 10.

Figur 10 Vad tycker du om att bli bedömd i två kurser samtidigt?

Vad gäller inställningen till engelska så tycker 39% av eleverna att inställningen inte har ändrats medan 42% tycker att det har blivit bättre, se figur 11.

Figur 11 Har inställningen till engelska ändrats?

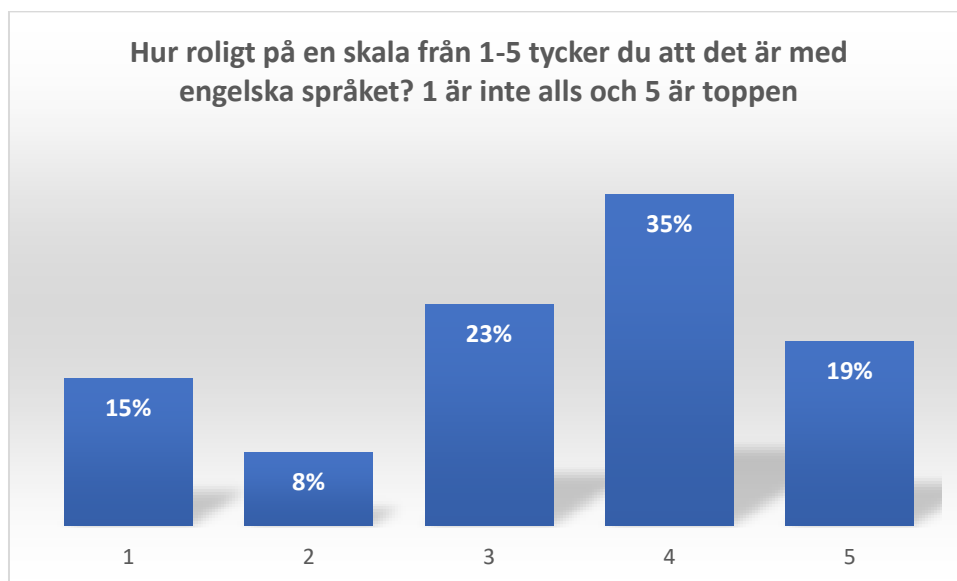
Nedan följer några exempel på enskilda kommentarer om vad som har varit största skillnaden jämfört med andra kurser som inte arbetat på samma sätt.

- Att ha prov på olika saker samtidigt
- De andra lektionerna kräver mer arbete
- Vet ej: 27
- Det har varit roligare och jag har lärt mig mer.

- Inte lika mycket uppgifter, vilket varit bra.
- Mer tid till uppgifterna i samarbetet.
- Det har varit enklare

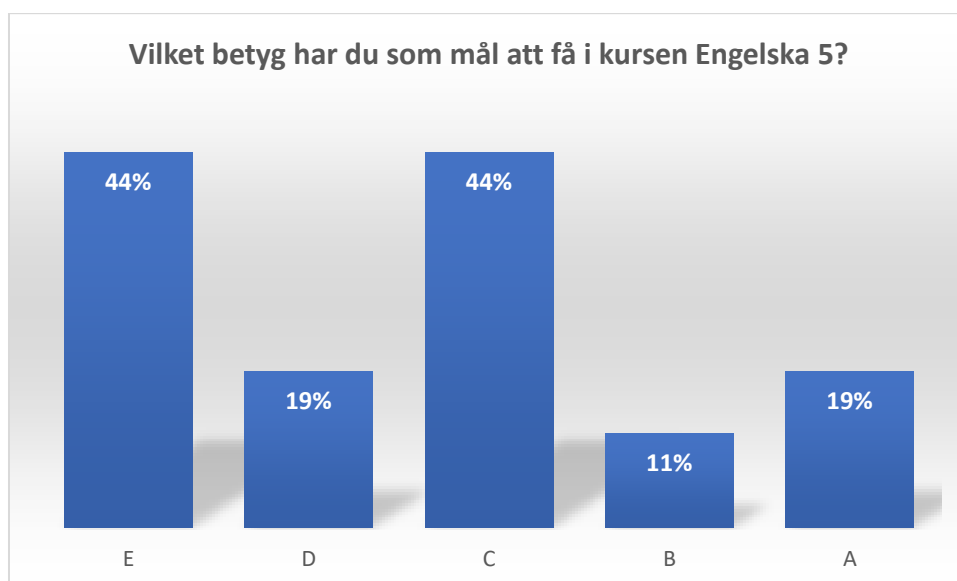
3.3 Startenkät, externa skolor

Svarsfrekvensen på de externa skolorna var 81%. Muntligt samtycke inhämtades från respektive undervisande lärare innan enkäten besvarades. Alla hade slutbetyg E - A från årskurs 9. De flesta svarade att de tyckte engelska var ganska roligt. På en skala mellan 1 - 5 svarade de flesta 3 – 5, se figur 12.

Figur 12 Hur roligt på en skala tycker du det är med engelska språket?

Alla, förutom två elever har valt handelsprogrammet för att de är intresserade av branschen men inte alla hade handelsprogrammet som första val. Ca 60% av eleverna tror att deras betyg i engelskan kan påverkas positivt om de får uppgifter de är intresserade av. De flesta strävar efter att få C och uppåt i betyg, se figur 13.

Figur 13 Betygsmål Engelska 5.

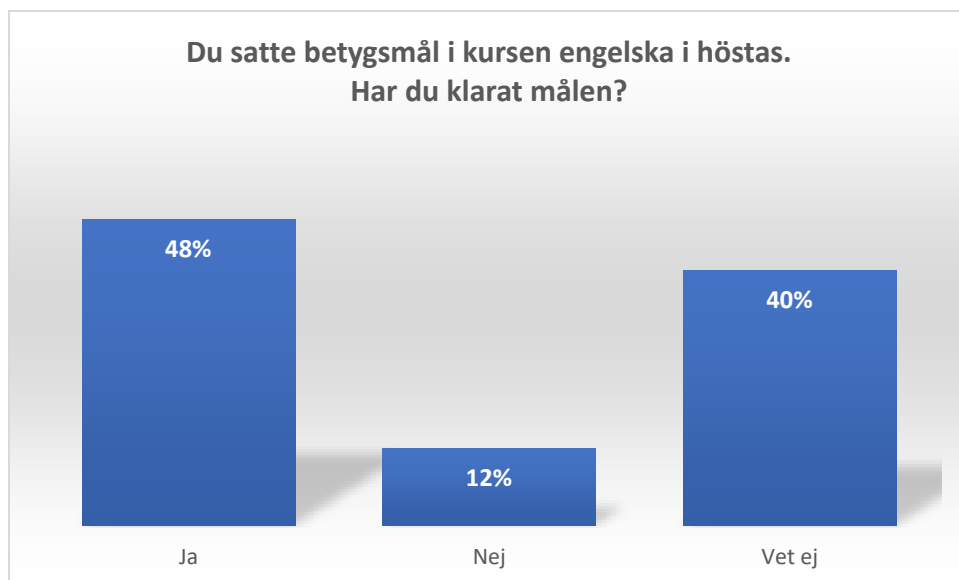
Slutligen tror hälften att de blir mindre stressade i skolarbetet om de blir sambedömda (samma uppgift men två kurser), och de andra tror inte det eller är osäkra, se figur 14.

Figur 14 Minskar din stress av att bli bedömd i två kurser samtidigt?

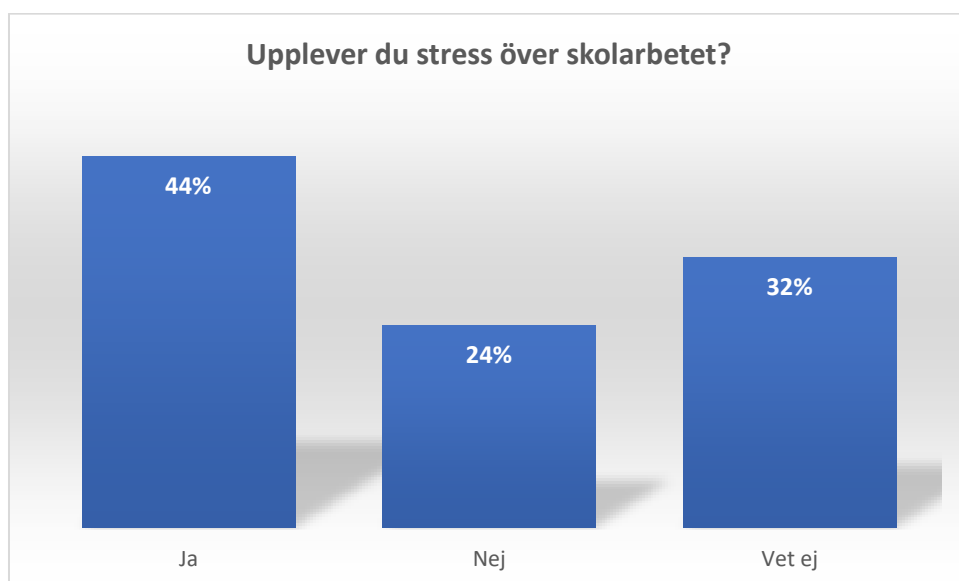
3.4 Slutenkät, Externa skolor

På den avslutande enkäten hade vi en svarsfrekvens på 76% från två externa skolor. Cirka hälften av eleverna ligger i fas med deras betygsmål i kursen Engelska 5, som de satte vid läsårets början. 12% av eleverna har inte klarat sitt mål och 40% vet inte hur de ligger till, se figur 15.

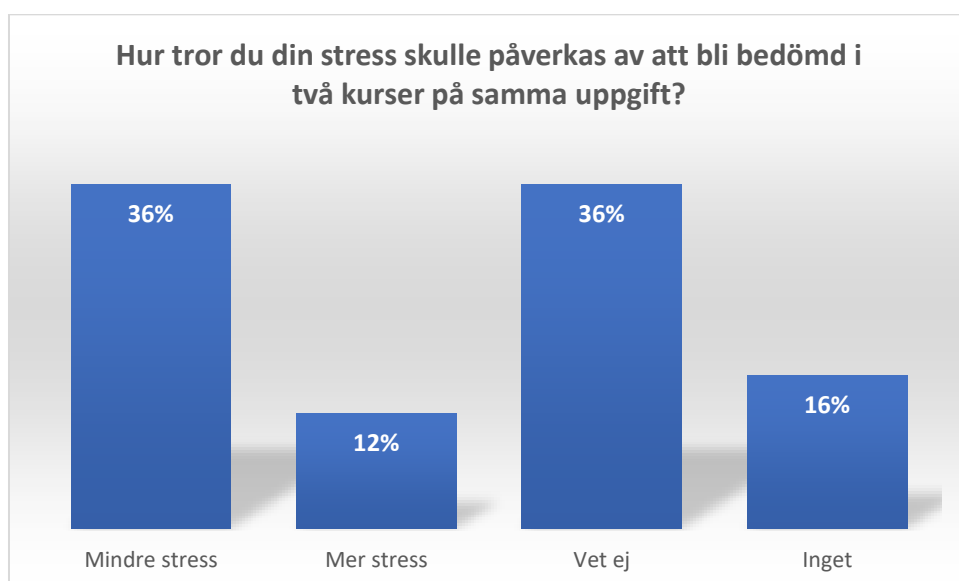
Figur 15 Betygsmål Engelska 5.

Lite mindre än hälften av eleverna upplever stress i skolan, se figur 16.

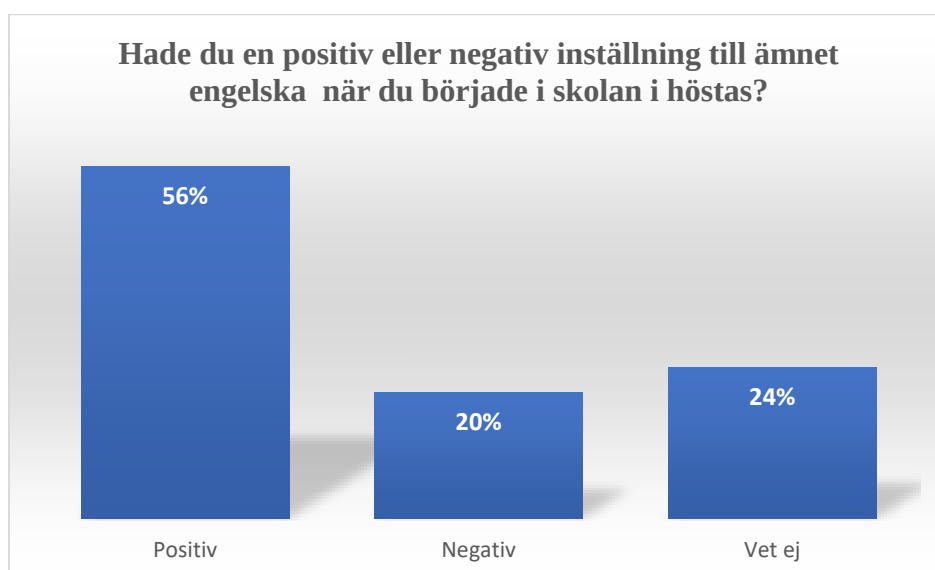
Figur 16 Upplever du stress över skolarbetet?

Nästan lika många av dem tror att stressen skulle minska om de fick bedömning på två kurser på samma uppgift, se figur 17.

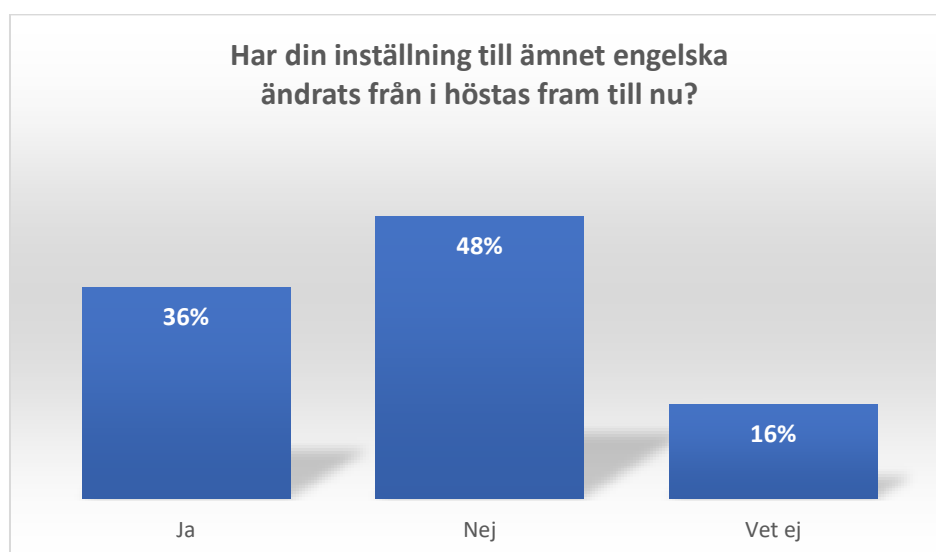
Figur 17 Tror du att stressen skulle minska genom samarbete?

Lite mer än hälften av eleverna hade en positiv inställning till engelska när läsåret började, se figur 18.

Figur 18 Inställning till ämnet engelska.

Nästan lika många har ändrat sin inställning efter 7 månader, se figur 19.

Figur 19 Har din inställning ändrats?

3.5 Startintervjuer

Kort sammanfattning: Det som kom fram under de första intervjuerna var att intresset för handel var stort och lite mindre för engelskan. Responsen på ämnesintegreringen var positiv och trots lite lägre betyg i engelska från grundskolan har eleverna relativt höga betygsmål i både handelskursen och engelskan se bilaga 3.

Vid de djupintervjuer som gjordes visade det sig att alla fyra elever har ganska stort intresse för handelsbranschen, men även att de ser fram emot att få lära sig mer. Detta var ganska överraskande för oss lärare, då detta är något vi inte riktigt mött innan, snarare tvärtom, att de inte har intresse för handeln, utan är hos oss på grund av att de valde den här profilskolan.

När det gäller intresset för engelska så är det en elev som sticker ut, hen tycker engelska är svårt och har dåliga erfarenheter både gällande undervisning och betyg från grundskolan *“Jag är inte särskilt intresserad och tycker det är väldigt svårt. Har alltid haft låga betyg och det gör det också tråkigare”*. Intresse för språket finns inte alls. Däremot så svarar de andra tre eleverna att de både använder engelska relativt mycket på fritiden, i både tal och skrift, samt har stort intresse av språket *“Ganska stort intresse, jag reser mycket och tycker det är väldigt viktigt att kunna det engelska språket”*. Alla fyra har dock mycket kontakt med engelska i deras vardag, allt från filmer, musik, spel och engelsktalande släktingar och lagkompisar *“Jag spelar många spel som är helt på engelska där jag också använder uttryck på engelska. Reser mycket som kräver att man pratar engelska, tittar på engelska serier och har även en lagkompis som pratat engelska”*.

När eleverna får frågan om de tror att samarbetet kan underlätta deras studier, svarar alla att de tror det kommer underlätta *“Jag tror att det blir lättare framför allt för att man får mer tid. Jag tycker InfoKom är väldigt roligt och då kanske det hjälper till att göra engelskan lättare och roligare”*. En elev brinner för information och kommunikationskursen, och tror då att det kan hjälpa hen att tycka engelskan blir roligare och då även enklare också. De tror att kombination kommer underlätta med färre examinationer samt att de kommer lära sig mer avancerade ord de kan använda i handeln.

Elevernas mål med utbildningen är att få ett jobb i butik, avancera till butikschef för att sedan starta eget företag. Två elever har som mål att få mer kunskap till att bli anställda och tjäna pengar. En elev vill lära sig så mycket det går om handel, men har sin idrott som hen satsar på i första hand *“Bli anställd och tjäna pengar”*.

Betygsmålen i båda kurserna ligger mellan D – A, alla fyra elever tycker dock det är svårt att sätta mål på information och kommunikationskursen då de inte riktigt vet hur den kommer se ut eller innehålla. De tror att det kan skilja ganska mycket från de ämnen de är vana vid från grundskolan *“Engelska – C eller högre InfoKom – D eller högre, svårt att säga när det är en helt ny kurs”*.

3.6 Avslutande intervju

Kort sammanfattning: från de avslutande intervjuerna kan vi utläsa att samarbetet varit positivt och att mer liknande efterfrågas. Det har varit väldigt positivt med längre tid till de större uppgifterna och alla tycker engelska språket är en viktig del om man ska arbeta i handeln. Eleverna är inte speciellt stressade över skolan. Tre av fyra elever pratade engelska under sin APL se bilaga 6.

Eleverna tycker samarbetet varit givande och bra, när vi frågar dem efter samarbetet pågått cirka en och en halv termin. Många tycket att tidsaspekten varit väldigt bra, då de anser att de fått mer tid till alla uppgifter än de vanligtvis får. Detta har i sin tur lett till mindre stress och bättre resultat. Det har även fått lära sig mycket nya saker i kombination med engelskan som de är trygga med sedan innan *“Väldigt bra, man har lärt sig om båda kurserna samt fått mer tid. Det har blivit mindre stressigt på grund av att man jobbat på alla lektioner”*.

När eleverna får frågan om vad de upplevt som positivt respektive negativt så är det just tidsaspekten alla nämner som väldigt positivt i flera avseenden. Det negativa var att det varit lite olika direktiv från lärarna som gjort det hela lite rörigt *“Det har varit väldigt skönt med mer tid till de större uppgifterna. Dock lite rörigt med olika inlämningsinfo från lärarna”*. Största skillnaden från andra kurser som inte samarbetar är just samarbetet, tiden och strukturen *“Mer tid=bättre resultat. Har varit lite rörigt med olika info från lärarna”*. Flera av eleverna uttrycker att de vill ha mer samarbeten för att göra skolarbetet roligare.

När det gäller elevernas stress över skolan så känner de lite stress. Lite mer när det är mycket prov och redovisningar, därför har det varit bra med färre examinationer säger en elev *“Inte så stressigt, lite ibland inför prov och uppgifter som man inte förstår riktigt”*. En annan blir mer stressad om hen varit sjuk och känner att hen hamnar efter i skolarbetet. Vi frågade om eleverna tycker det är bra eller dåligt att bli bedömda i två kurser på samma uppgift, och där är alla eniga att det endast är positivt *“Bara bra, kul att kunna jämföra de olika kurserna”*. Vi bad även eleverna att ge konkreta exempel på vad som skulle minska deras stress i skolan och då svarar flera att de vill ha avsatt tid för igentagning samt att vi lärare ska vara mer tydliga *“Att ni lärare är mer tydliga, är det otydligt leder det till att klassen blir röriga. Förklara i steg för steg”*.

Tre av fyra elever tycker att engelskan är rolig och relativt enkel, medan en tycker det är svårt och tråkigt. Hen har bara fokus på att klara kursen. Alla fyra svarar tydligt att de tycker engelskan är väldigt viktig för handelsbranschen och ger även konkreta exempel på när man behöver engelskan. Till exempel med kunder, investerare, på kontor som har utlandskontakter samt på den globala marknaden *“Ja, absolut. Att kunna kommunicera med både kunder och till exempel investerare”*. Alla fyra har pratat engelska flertalet gånger under deras APL.

4 Diskussion

Här i diskussionsdelen kommer vi att utöver diskutera frågeställningarna även ta upp en allmän diskussion kring arbetssättet och hur utformningen kan ha inverkat på resultaten. Avslutningsvis kommer vi blicka framåt och fundera över hur projektet skulle kunna utvecklas vidare.

Projektets syfte har varit att söka svar på följande frågeställningar:

- Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska, påverka elevers inställning till ämnet engelska samt få elever att inse att engelska är nyttigt och viktigt för dem i deras fortsatta yrkesliv?
- Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska påverka möjligheterna för elever att nå sina betygsmål?
- Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska påverka elevers upplevda stress?

4.1 Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska, påverka elevers inställning till ämnet engelska samt få elever att inse att engelska är nyttigt och viktigt för dem i deras fortsatta yrkesliv?

Det visade sig att en hel del elever hade en ganska positiv inställning till ämnen engelska redan från början. Det trodde vi kanske inte med tanke på hur elever pratar och vad man hör som lärare. Men nu i slutet så ser vi att 25% av eleverna har fått en mer positiv inställning till engelskan efter samarbetet. Även inställningen till information och kommunikation 1 har ändrats till det positiva. Även där är det 25% som anser det. Kanske är det samma elever? Det är ju långt ifrån alla elever men visar åtminstone att vi är på rätt väg. Vi fick faktiskt en hel del elever som har ändrat sin inställning efter samarbetet.

Att engelska är viktigt i handelsbranschen verkar alla ha förstått. Från början lät det lite osäkert i klasserna och när man pratade med eleverna så verkade de inte ha koll på hur mycket engelska man faktiskt använder i branschen. I slutenkäten så svarar 80% av eleverna att de anser engelska är viktigt i branschen och nästan alla fick prata engelska under deras tre veckor långa APL. Detta tyder på att projektet är på rätt väg och att eleverna fått användning av de engelska handelsorden samt säljsamtal vi har arbetat med. För att kunna utvärdera bättre behöver projektet drivas med flera årskullar då det faktiskt kan vara så att det här årets elever hade en mer positiv inställning från början, och att det påverkar både måluppfyllelse och inställning.

Vår upplevelse som lärare är att det varit mer negativt åren innan. Därför har vi en viktig uppgift framöver; fortsätta med vårt samarbete och utvärdera under flera år, just för att få en trovärdigare slutdiskussion.

4.2 Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska påverka möjligheterna för eleverna att nå sina betygsmål?

När eleverna kommer till skolan så har de slutbetyg i engelska från årskurs 9 och många kommer in med ganska höga betyg från år 9. När de sen får göra diagnosen så har många en bit kvar att nå högre betyg och i enkäten sen så framgår det att många elever strävar efter att nå C eller mer i slutbetyg i Engelska 5. Hela 68% av eleverna ville från början ha C, B eller A i slutbetyg, se figur 3.

Vi har stora klasser på handelsprogrammet och vissa elever har det svårare än andra. Det är en pedagogisk utmaning för oss lärare att hitta vägar för eleven att nå utveckling eftersom för en grupp elever var inte handelsprogrammet ett förstahandsval (man har valt skolan i första hand för att komma till en profilskola).

Vi tänker att vi med hjälp av vårt projekt kan få fler elever uppåt i betygsstegen och att detta projekt kan hjälpa dem att nå sina mål. Det visar sig att endast 30% av eleverna når sina höga betygsmål. Antingen har vårt projekt inte spelat någon större roll alls här eller så har projektet faktiskt gjort så att 30% klarade sina höga mål. Det går inte att svara på. Eleverna själva tror ju att betyget skulle påverkas positivt om de får uppgifter de är intresserade av.

4.3 Hur kommer infärgning, från handelskursen till engelska, påverka elevernas upplevda stress?

I början så tänkte en klar majoritet av eleverna att de blir mindre stressade om de bedöms i fler kurser samtidigt. Efter genomfört projekt där vi har bedömt flertalet gånger i Engelska 5 samt InfoKom ser vi att 13% av eleverna svarar att det blir mindre stress medan faktiskt 6% svarar att det blir mer stress. Detta var lite intressant eftersom vi faktiskt, ur ett lärarperspektiv, tänkte att det borde vara självklart att stressen försvinner då man sambedömer men så var det uppenbarligen inte. 35% av eleverna säger också att de inte vet och 31% menar att det inte påverkar stressen alls. Hela 48% av eleverna svarar att de tycker det är bra med att bli bedömd i två kurser samtidigt. Det visar åtminstone på att om inte stressen försvinner så finns det andra bra saker med att sambedöma. Det framkommer bland annat att när man sambedöms så får man mer tid till uppgifterna och det framkom i intervjuerna också att mer tid = bättre betyg.

Vad kan det bero på att några elever tycker att de blir mer stressade? När vi frågat i klasserna rakt ut så har det framkommit att det känts rörigt. De tycker att det är skönt att veta att ”ok, nu bedöms jag i det skriftliga kunskapskravet i engelska och inget annat”. Det här kan man ju fundera vidare kring och undersöka vidare. Är det svaga elever som tycker så här? Kan man förklara tydligare på något sätt? Detta anser vi är svårt att få klarhet i nu med det underlag som finns, vi tar med oss det till kommande läsår då vi kommer fortsätta med samma samarbete mellan kurserna och förhoppningsvis efter det kunna utläsa mer.

4.4 Diskussion kring de externa skolorna, finns det skillnader mellan dem och oss, i så fall vilka?

Anledningen till att vi ville ha med några andra skolor, var för att se vad som skiljer sig och att ha något liknande att jämföra våra egna resultat med. Skolorna valdes ut med omsorg, och det blev då en skola med väldigt lika upplägg som vår, samt en som har lärling. Lärling innebär att cirka hälften av studietiden ligger utlagt på APL. En relevant skillnad som man bör ha i beaktning, är att våra klasser är betydligt större än på de skolor vi samarbetat med, därav är det inte lika stort svarsantal från dem.

Det första man kan se som skiljer sig tydligt från vår skola, är att många elever hos oss inte valt handelsprogrammet som ett förstahandsval. Det har däremot de flesta gjort på de externa skolorna. Kan det bero på att en av skolorna är lärling? Man kan se en tydlig, dock inte väldigt stor skillnad på meritpoängen mellan antagna elever på lärlingsprogrammen, meriten är över lag lägre på lärling, se bilaga 8. Kan detta ha samband med att man väljer att gå ett lärlingsprogram, när eleven är genuint intresserad av yrket? Tittar man på vår skola, som för tillfället är en väldigt populär skola på grund av inriktning, med elever från hela landet, så kan en del av svaret vara att eleverna mer söker sig till skolan och inte programmen. Man vill till varje pris gå på just den skolan, så då har det mindre betydelse om man inte kommer in på sitt förstahandsval. Detta fenomen är både positivt och negativt. Positivt i den bemärkelse att skolan oftast har väldigt bra söktryck, men det kan även resultera i att eleverna har väldigt svalt intresse för handelsbranschen vilket blir tungrovt för både elever och lärare. En annan osanning som florerar, är att handelsprogrammet skulle vara ett enkelt program som man enkelt kan ”glida” igenom utan märkvärda insatser. Så är det inte, utan handelsprogrammets kurser är väldigt specifika och inriktade mot branschen med till exempel avancerade beräkningar. Har du då inget intresse alls för detta, ja då blir det väldigt svårt.

Många av eleverna anser att de upplever stress över skolarbetet och en hel del tror också att det skulle påverka stressen på ett positivt sätt om de blev bedömda i två kurser på samma gång. På de externa skolorna (som då inte haft detta samarbete) ser svaren relativt lika ut gällande stressen. Många tror fortfarande efter att ha gått nästan ett år, att deras stress kommer minska av färre uppgifter i form av bedömning av flera kurser på samma uppgift. Våra elever upplever stress, men endast 16% tror sig ha blivit påverkade positivt av samarbetet mellan kurserna. Däremot så har hälften av våra elever svarat att de tycker det varit bra med samma examinerande uppgift i kurserna. Kan detta då vara en missuppfattning av våra enkätfrågor, eller så är det så enkelt att vår tanke om vad som påverkar elevernas stress var fel. Vi kan dock se väldigt tydligt på våra enkäter att de avslutande har betydligt bättre formulerade frågor än på startenkäterna vi skapade i början av vårt projekt. Detta är något vi tar med oss som en lärdom till kommande eventuella utvecklingsprojekt; säkerställa att man verkligen får svar på alla frågeställningar i enkätfrågorna och be andra läsa igenom dem för att vara säkra på att frågan uppfattas som det var tänkt.

När det gäller betygsmålen och hur de ligger i fas med dem efter cirka en och en halv termin så ser det väldigt lika ut mellan alla skolor. Många ligger i fas med målen, men många vet inte hur de ligger till trots att vi på vår skola haft kontinuerliga enskilda samtal gällande deras bedömningar i kurserna. Detta kan kanske hänga ihop med att många svar hos oss gällande varför de inte vet, eller ej klarat sina mål är att de inte haft ork, lagt ner för lite tid, varit ofokuserade på lektioner och så vidare.

100% av alla svaranden från de externa skolorna tycker att det engelska språket är viktigt om du arbetar i handeln. Hos oss svarar de flesta lika, men det finns ett fåtal som inte vet, eller anser att det inte är viktigt. Detta är en okunskap om branschen, och kan man härleda detta till att man då går programmet av andra skäl än ett genuint intresse för branschen? Engelskan är en otrolig stor del av handeln – oavsett om du arbetar i kassan i din närbutik eller som inköpare på en stor kedja.

En intressant skillnad mellan oss och de andra två skolorna, är att majoriteten av våra elever fått prata engelska under deras APL medan de är väldigt liten del från de externa som svarat att de gjort det. Dock är det större andel som svarat att de inte vet, så det kan bero på att man inte reflekterat över det eller inte minns. En annan orsak kan vara skillnad på vilka platser skolorna placerar sina elever på APL och hur mycket fokus man lägger på det i skolan. Vi har ett tydligt fokus på det i och med vårt projekt, men även för att vi anser engelskan vara så viktig.

Hos de externa skolorna svarar lite mer än hälften att de har en positiv inställning till engelskan när de började i höstas, några färre svarar att inställningen har ändrats under tidens gång. Cirka en tredjedel av våra elever svarar att deras inställning till både engelskan och information och kommunikation, ändrats till det bättre efter vårt samarbete. Detta är väldigt positivt för vår del, då ett av målen var att ändra elevernas inställning. Då många lagt ner lite tid, varit ofokuserade etc så är detta väldigt bra utfall. Är det något vi upplever som svårt, så är det just att få eleverna engagerade och inse nyttan med det vi lär dem – deras inställning. Så just detta utfall är vi otroligt nöjda med! Om vi skulle driva detta projekt vidare, så skulle en huvudpunkt vara att ta reda på mer om de externa skolornas inställningar, är det positiva eller negativa förändringar som skett och vilka anledningar finns till dessa förändringar.

4.5 Diskussion kring undervisningsupplägget

Vi har sen tidigare samarbetet just kring Engelska 5 och Information- och kommunikationskursen så vi hade en idé om hur vi skulle göra och vilka delprojekt vi ville ha med. Nu på slutet har vi insett att vi inte hann med allt vi ville och vissa delar blev också lite olika utförda i de olika klasserna. De delar vi genomfört är tidningssida, Convenience Store Women, handelsordlistan, sällsamtal samt E-twinning.

4.5.1 Lärarperspektiv

Utvecklingsprojektet har varit givande för oss men det har även gett upphov till nya funderingar. Tanken var från början att läraren i engelska skulle undervisa båda klasserna i årskurs ett men vi fick veta att skolledningen ändrat tjänsten så det blev en till engelsklärare inblandad. Det är även därför som vissa uppgifter inte gjorts på samma sätt i båda klasserna. I den ena klassen har man jobbat mer med E-twinning och i den andra klassen la man lite mer fokus på sällsamtalet.

Det som fungerade bäst utifrån lärarperspektiv var tidningssidan, handelsordlistan samt sällsamtalen. Tidningssidan genomfördes på ett bra sätt av båda klasserna och blev också en tidning som vi kunde visa upp. Handelsordlistan blev bra på så sätt att båda klasserna genomförde den och många av orden var också nödvändiga ute på elevernas APL. Sällsamtalen genomfördes också i de båda klasserna och genom att de hade varit ute på praktik och tränat riktiga sällsamtal samt lärt sig ord genom handelsordlistan blev den delen väldigt bra. E-twinning har varit lite svårarbetat då man hela tiden måste vänta på svar från brevvännerna, man måste ha kontakt med en annan kultur och även om man har tydliga uppgifter så kanske det uppfattas lite olika. Där har vi verkligen någonting att fundera vidare kring. Hur kan man lägga upp det på bästa sätt? Detta diskuteras vidare under punkt 4.9 hur går vi vidare?

Arbetet kring Convenience Store Woman handlar i mycket om elevernas vilja eller ovilja att läsa skönlitterära böcker. Det är inte en tjock bok utan borde passa våra elever ganska bra. Det är dock många som inte tycker om att läsa, som nästan aldrig läser och som helt enkelt inte vill läsa. Där har vi det största problemet och just det här delprojektet kan man tänka vidare kring. Hur kan vi lägga upp det på bästa sätt?

4.6 Vad har vi fått ändra i våra kurser – Engelska 5

Det står ju klart och tydligt i programmålen att man ska färga in programmet i alla kurserna så egentligen hade nog inte så mycket varit annorlunda. Det som man kanske har förlorat lite genom att ha så här många samarbeten har varit mer klassisk engelskundervisning såsom grammatik men å andra sidan är detta något man kan tänka på och lägga till inför nästa gång. Men kan ju faktiskt på ett vettigt sätt ta upp olika grammatiska strukturer och problem under arbetets gång. Detta har såklart gjorts men skulle kunna ha gjorts mycket mer. Man skulle också kunna tänka sig att man väntar ett par veckor in på höstterminen innan man drar igång projektet för att på så sätt "starta" engelskan och få in eleverna i rätt tänk.

En sak som skulle kunna ha varit annorlunda utan samarbete är förstås möjligheten att välja en annan skönlitterär bok. Convenience Store Woman är en relativt ny bok som kommit och som verkligen handlar om handel. Det är en kvinna i Japan som arbetar i en närbutik. Vi får lära oss ingående hur jobbet går till och man lär sig många bra ord som också går att hitta i handelsordlistan. Så ur lärarperspektiv är detta en helt perfekt bok men om man frågar

eleverna så tycker en hel del att den är lite tråkigt. Så utan samarbete skulle man kunna fundera kring annan litteratur.

Vad som lite har försvunnit är att ta in nyheter och det som händer nu. Det har man inte hunnit med och dessutom blir det märkligt att helt plötsligt mitt i, när man pratar om APL, dra upp nobelpristagarna. Eller när man jobbar med säljsamtal så kommer helt plötsligt super bowl. Å andra sidan kanske man kring detta också kan tänka till och kanske det ändå handlar om planering. När ska man avsluta något moment? När ska man börja? Kan man kanske ha något samarbete och sen "jobba var för sig" för att sen hoppa på samarbeten igen. Väldigt mycket handlar om planering och upplägg.

Fördelarna väger upp mot nackdelarna. Som ovan sagts, att om man bara tänker kring hur man jobbar med grammatik etc. alltså klassisk engelsk-undervisning och att man lägger ner mycket tid på planering och tydlighet så kan man få till det här på ett riktigt bra sätt.

4.7 Vad har vi fått ändra i våra kurser – Information- och kommunikation 1

Projektets innehåll/samarbete har inte påverkat kursens innehåll. Utifrån information- och kommunikation perspektiv har det bara varit positivt med samarbetet och de uppgifter vi har arbetat med är sådant som vi skulle ha gjort ändå.

4.7.1 Elevperspektiv

Utifrån elevperspektiv så visar vår utvärdering att större delen av eleverna upplevde att tidningssidan fungerade bra och var rolig. Många elever är väldigt nöjda med samarbetet och tycker att intresset för engelskan ökat samt att det är bra att bli bedömd i två kurser samtidigt. Många elever har också nämnt att de tycker att det har varit en rolig uppgift och mindre stress. Några elever tyckte att de har fått för lite tid och att det blev långtråkigt när man gör samma sak i två kurser. Någon elev ville se exempel på A-nivå och någon tyckte det var för snabba genomgångar och otydligt vad som skulle göras och när. Någon tyckte också att det blev svårare när man skulle skriva på engelska.

De tycker också att E-twinningen och att få brevvänner i andra delar av världen har varit väldigt roligt. De är dock lite besvikna vad gäller längden på brev de fått som svar och de har inte heller fått tillbaka lika långa och bra filmer från dem. De tycker också att det dröjer länge innan man får svar. Det är något att tänka kring. Ska man vända sig till andra länder som kan bättre engelska? Kan man lägga upp det annorlunda?

Eleverna tycker vidare att arbetet med handelsordlistan varit bra och användbart. Elevernas muntliga redovisningar samt trepartssamtalen på praktikplatserna visar tydligt nyttan av de engelska handelsorden då större delen av eleverna haft säljsamtal med engelsktalande kunder på sin praktik. Samtliga elever visar även exempel på branschspecifika ord på engelska som de olika butikerna använder i det dagliga arbetet. Det visar att vårt arbete med ordlistor har varit till stor nytta. Flera av eleverna tycker också att det varit tråkigt. Reaktionen "äh nej, inte den listan igen" har varit förekommande. Kan man göra en ordlista rolig? Kan man arbeta med den annorlunda?

4.8 Enkäter/Intervjuer

Vad gäller enkäter så valde vi att göra frågeformulär och ganska många sådana. Frågorna konstruerades utifrån undersökningens frågeställningar. Enkäten var semistrukturerad, vilket innebär en kombination av förkodade och öppna svarsalternativ (Denscombe, 2018). En risk

med det är ju att eleverna tröttnar, blir utmattade och inte vill svara på ett bra sätt. Vi försökte att göra dem motiverade och tänkte mycket kring att inte ha för svåra eller för långa frågor på enkäterna vilket också står som tips i forskningshandboken (Denscombe, 2018 s. 250). Det utföll dock väl ändå. Det var en elev som verkligen visade på att han inte tyckte om just enkäter och skrev bara blandade bokstäver som svar. Så här i efterhand tycker vi att våra slutenkäter blev bättre än startenkäterna och vi fick bättre svar på slutet. Så om vi ska göra fler projekt med enkäter så är det viktigt att man verkligen tänker igenom ordentligt hur man ska formulera frågorna.

Vi skickade också enkäter till externa skolor för att kunna se om man kan jämföra olika arbetssätt. Att ha infärgning mot att inte ha det, samt om det kan skilja sig mellan "vanliga" handelsprogram mot lärlingsprogram.

Vi genomförde också några djupintervjuer för att kunna ställa lite fler frågor och vi tycker att det kompletterade enkäterna på ett bra sätt. Vid intervjuerna framkom det flera gånger att det var lite rörigt ibland för att vi lärare ger lite olika uppgifter och tider för inlämning och det är något vi verkligen kan tänka på inför fortsättningen. Att se till att vi har väldigt tydliga ramar så ingen kan tycka att det är rörigt på grund av oss lärare. Det är också något som har varit lite svårarbetat under projektets gång. Vi har varit fyra lärare inblandade totalt som tidigare nämnts, vilket inte var planen från början och vi har jobbat lite på olika sätt och allt har inte genomförts på tänkt sätt eller på tänkt tid. Det har gjort det kanske ännu lite rörigare än det hade varit om man varit färre personer.

4.9 Hur går vi vidare?

Projektet har varit mycket givande för oss. Vi anser att samarbetet generellt varit lyckat och att de allra flesta uppskattat det. Vi kommer att fortsätta att samarbeta i Engelska 5 och Information och kommunikation 1 men det gäller att fokusera, justera och ändra på detaljer för att göra det ännu bättre. Vi kommer innan sommarlovet göra en egen utvärdering av vårt individuella arbete, samarbete och gemensamma uppgifter.

Genom projektets gång har det framkommit att det upplevts som rörigt. Det är något som vi verkligen vill och ska försöka ändra på. Ha fler möten oss lärare emellan. Se till att ha tydliga inlämningsdatum och vad som gäller om någon elev missar det datumet.

Ett fokus vi prioriterar är att utveckla samarbetet i form av ännu fler uppgifter som vi sambedömer. Ett mål att utveckla vårt samarbete med elevernas E-twinning skolor, för att till slut kunna resa dit med våra elever och ta emot de eleverna till vår skola. Detta kan även förhoppningsvis utvecklas till ett samarbete där vi även har elever som gör delar av sin APL utomlands.

Att ha ett sådant fint samarbete mellan oss yrkeslärare och ämneslärare är något vi är stolta över och det ger även oss kunskap och utveckling i vårt lärarskap. Därför månar vi väldigt om att detta fina samarbete ska fortsätta. Avslutningsvis kommer vi att blicka framåt och fundera över hur vi ska utveckla projektet vidare.

6. Bilagor

Bilaga 1 Uppgifter

UNIT: E-twinning

en gemensam samarbetsyta för skolor i Europa

Ämnesövergripande projekt: Engelska 5 & Information och kommunikation 1,

Vad? Skriva brev på engelska till elever som läser Handelsprogrammet på en skola i Frankrike. Eleverna ska lära känna varandra lite, beskriva sin hemstad och berätta lite om sig själva etc. Skriva om sin APL samt jämföra företag och hållbarhetstänk. Även filma en presentation. Jobba i word. Ordlista med svåra ord. Skapa ditt personliga sidhuvud.

Hur? Skriva själv, söka information, jobba med texttyper, presentera

Varför? Kunna skriva och kommunicera på engelska & kunna använda olika texttyper. Kunna använda olika program för kommunikation samt att kunna kommunicera med andra människor.

När? Vecka 5–24

Centralt innehåll – Engelska 5

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden med anknytning till elevernas utbildning samt samhälls- och arbetsliv; aktuella områden; händelser och händelseförlopp

Reception

- Texter som är instruerande, berättande, sammanfattande, förklarande, diskuterande, rapporterande.
- Texter av olika slag och med olika syften
- Strategier för att läsa på olika sätt och med olika syften
- Olika sätt att söka, välja och granska texter
- Hur ord och fraser i muntliga och skriftliga framställningar skapar struktur och sammanhang genom att tydliggöra inledning, orsakssammanhang, tidsaspekt och slutsats

Produktion

- Skriftlig och muntlig produktion av olika slag, även i mer formella sammanhang, där eleverna instruerar, berättar, sammanfattar, förklarar, kommenterar, värderar, motiverar sina åsikter.
- Bearbetning av egna skriftliga framställningar för att variera, tydliggöra och precisera samt för att skapa struktur och anpassa till syftet och situationen. I detta ingår användning av ord och fraser som tydliggör orsakssammanhang och tidsaspekter.

Centralt innehåll – Information & kommunikation 1

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Sociala medier och hur de används för att sprida och dela information samt skapa innehåll som andra kan delta i.
- Standardprogram för kommunikation, text- och bildbehandling, registerhantering, kalkylering, layout, informationssökning och sociala medier.
- Metoder och tekniker för att utveckla och underlätta informationssökning, till exempel hur man tar till sig innehåll i dokument, instruktioner och andra texter samt hur man organiserar information.

Kunskapskrav Engelska 5:

Betyg E	Betyg C	Betyg A
Skriftligt: med viss variation, relativt tydligt och relativt sammanhängande. Även med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation.	Skriftligt: med viss variation, tydligt, sammanhängande och relativt strukturerat. Även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation.	Skriftligt: varierat, tydligt, sammanhängande och strukturerat. Även relativt ledigt och med viss anpassning till syfte, mottagare och situation.
Val av texter och talat språk: Eleven väljer med källkritisk medvetenhet innehåll från muntliga och skriftliga källor av olika slag och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.	Val av texter och talat språk: Eleven väljer med källkritisk medvetenhet innehåll från muntliga och skriftliga källor av olika slag och använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.	Val av texter och talat språk: Eleven väljer med källkritisk medvetenhet innehåll från muntliga och skriftliga källor av olika slag och använder på ett relevant, effektivt och problematiserande sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.
Kulturkunskap: Eleven diskuterar översiktligt , på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.	Kulturkunskap: Eleven diskuterar utvecklat , på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.	Kulturkunskap: Eleven diskuterar välutvecklat , på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.

UNIT: TIDNINGAR, göra ett handelsblad

Ämnesövergripande projekt: Engelska 5 & Information och kommunikation 1,

Vad? Göra ett handelsblad med egenskrivna artiklar och reklam. Porträtt av en entreprenör, reklam för en produkt, samt artikel om hur covid19 drabbat/gynnat handeln. Jobba i word. Ordlista med svåra ord.

Hur? Titta och jämföra olika texttyper, söka information, skriva själv, presentera

Varför? Kunna läsa, förstå tidningsartiklar/insändare av olika slag på engelska. Kunna skriva en egen artikel på engelska (se mer info i det centrala innehållet), kunna presentera

När? Vecka 38 - 40 (muntlig presentation på engelskan vecka 40, samt utvärdering).

Vecka 38

Presentation av projektet på Information- och kommunikation 1 samt engelskan.

Biblioteket kommer i aulan.

- Se olika texttyper, göra jämförelser, se olika exempel på engelska tidningar, välja ut en artikel på engelska och översätta
- Genomgång av olika texttyper (insändare, annonser (reklam för en produkt), referat (handelsteman)
- Söka information i olika källor

Vecka 39

- Förbered skrivande av reklamannons. Ämne inom handel.
- Förbered skrivande av engelska texter. Ämne handel

Vecka 40

- Jobba med texttyper, skriva texterna
- Jobba med materialet från engelskan på information- och kommunikation lektionerna. Sammanställa till ett handelsblad.
- Redovisning i form av presentation på engelska.
- Utvärdering i forms.

Centralt innehåll kring Handelsbladet – Engelska 5

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden med anknytning till elevernas utbildning samt samhälls- och arbetsliv; aktuella områden; händelser och händelseförlopp

Reception

- Texter som är berättande, sammanfattande, förklarande, rapporterande
- Texter av olika slag och med olika syften
- Strategier för att läsa på olika sätt och med olika syften
- Olika sätt att söka, välja och granska texter
- Hur ord och fraser i muntliga och skriftliga framställningar skapar struktur och sammanhang genom att tydliggöra inledning, orsakssammanhang, tidsaspekt och slutsats

Produktion

- Skriftlig och muntlig produktion av olika slag, även i mer formella sammanhang, där eleverna instruerar, berättar, sammanfattar, förklarar, kommenterar, värderar, motiverar sina åsikter, diskuterar och argumenterar
- Bearbetning av egna skriftliga framställningar för att variera, tydliggöra och precisera samt för att skapa struktur och anpassa till syftet och situationen. I detta ingår användning av ord och fraser som tydliggör orsakssammanhang och tidsaspekter.

Centralt innehåll för Handelsbladet – Information & kommunikation 1

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Sociala medier och hur de används för att sprida och dela information samt skapa innehåll som andra kan delta i.
- Standardprogram för kommunikation, text- och bildbehandling, registerhantering, kalkylering, layout, informationssökning och sociala medier.
- Metoder och tekniker för att utveckla och underlätta informationssökning, till exempel hur man tar till sig innehåll i dokument, instruktioner och andra texter samt hur man organiserar information.

Kunskapskrav: Information- och kommunikation 1

Betyg E	Betyg C	Betyg A
Översiktligt	Utförligt (förklara varför)	Utförligt och nyanserat (ge olika exempel och jämför)
Enkla	Välgrundade (redovisa dina källor)	Välgrundade och nyanserade
Med visst handlag	Med gott handlag	Med mycket gott handlag
Enkla omdömen	Nyanserade omdömen	Nyanserade omdömen samt ger förslag på hur arbetet kan förbättras

Kunskapskrav: Engelska 5

Betyg E	Betyg C	Betyg A
Presentation: med viss variation, relativt tydligt och relativt sammanhängande. Även med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation.	Presentation: med viss variation, tydligt, sammanhängande och relativt strukturerat. Även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation.	Presentation: varierat, tydligt, sammanhängande och strukturerat. Även relativt ledigt och med viss anpassning till syfte, mottagare och situation.
Val av texter och talat språk: Eleven väljer med källkritisk medvetenhet innehåll från muntliga och skriftliga källor av olika slag och använder på ett relevant sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.	Val av texter och talat språk: Eleven väljer med källkritisk medvetenhet innehåll från muntliga och skriftliga källor av olika slag och använder på ett relevant och effektivt sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.	Val av texter och talat språk: Eleven väljer med källkritisk medvetenhet innehåll från muntliga och skriftliga källor av olika slag och använder på ett relevant, effektivt och problematiserande sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.
Kulturkunskap: Eleven diskuterar översiktligt, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.	Kulturkunskap: Eleven diskuterar utvecklat, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.	Kulturkunskap: Eleven diskuterar välutvecklat, på engelska, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används, även utifrån egna erfarenheter eller kunskaper.

UNIT: Muntlig redovisning APL på engelska

Ämnesövergripande projekt: Engelska 5 & Information och kommunikation 1,

Vad? Muntlig redovisning av sin APL på engelska där samma presentationsmaterial används på handelskursen. Ordlista med svåra ord.

Presentationen ska vara på 3-5 minuter. Redovisningen ska göras med Powerpoint eller Canva, med minst fem sidor.

När? Vecka 46-47 muntlig presentation på engelskan vecka 47, samt utvärdering.

I din redovisning ska du svara på följande frågor på:

1. Present your work experience placement:

- Name, location, size
- What do they sell/do?

2. What does a typical day there look like? What tasks did you perform?

3. Did you deal with customers?

- How many customers did you meet every day?
- Did you enjoy dealing with customers? Was it difficult? Fun? Tiresome?
- Did you get a chance to speak English?

4. What did you enjoy the most at your workplace? Why?

5. What did you not like? Why?

Finally, if you were to summarize your work experience in three words.

Kunskapskrav: Information- och kommunikation 1

Betyg E	Betyg C	Betyg A
Översiktligt	Utförligt (förklara varför)	Utförligt och nyanserat (ge olika exempel och jämför)
Enkla	Välgrundade (redovisa dina källor)	Välgrundade och nyanserade
Med visst handlag	Med gott handlag	Med mycket gott handlag
Enkla omdömen	Nyanserade omdömen	Nyanserade omdömen samt ger förslag på hur arbetet kan förbättras

Kunskapskrav: Engelska 5

Betyg E	Betyg C	Betyg A
Presentation: med viss variation, relativt tydligt och relativt sammanhängande. Även med visst flyt och i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation.	Presentation: med viss variation, tydligt, sammanhängande och relativt strukturerat. Även med flyt och viss anpassning till syfte, mottagare och situation.	Presentation: varierat, tydligt, sammanhängande och strukturerat. Även relativt ledigt och med viss anpassning till syfte, mottagare och situation.

UNIT: Reklamannons till Convenience Store Woman

Ämnesövergripande projekt: Engelska 5 & Information och kommunikation 1,

Vad? Du ska nu göra en reklamannons till butiken i boken Convenience Store Woman. Du väljer själv om det ska vara en specifik produkt, kampanj eller annan annonstyp. Du skapar annonsen i Canva eller Publisher och ska ha med följande:

- Produktbild
- Ev andra bilder
- Ram
- Hel bakgrund

När? 48–50, samt utvärdering.

Innan du börjar söker du inspiration på internet och ser hur andra annonser ser ut och är uppbyggda.

UNIT: Handelsordlista

Ämnesövergripande projekt: Engelska 5 & Information och kommunikation 1,

Vad? Att samarbeta genom en handelsordlista. Eleverna lär sig ord relevanta för just handeln och sin APL (Arbetsplatsförlagt lärande). Det utgör också grunden för en presentation på engelska kring sin APL. (Arbetsplatsförlagt lärande)

När? Hela läsåret

Handelsordlista			
Svenska	Förklaring	Engelska	Engelsk mening

Exempel från handelsordlistan:

A

A-yta – A- space

Artikelnummer – article number or item number

B

Blippa - ring up

Bytesrätt – right to exchange or buying with right to exchange

D

Detaljhandel – Retail

E

EAN-kod –EAN code (European Article Number)

Exponera – expose

F

Fronta – to front

G

Galga – to put on racks/ hang the clothes

H

Hänga ut kläder – put up clothes

Hjälpa kunder – help customers

Häst - horse

Inventera – inventory

K

Kassa – counter or checkout

Kundvarv- customer turns

Kvittorulle – till role

Kortbetalning – card payment

L

Lager – store-room

Larma (kläder) – attach security tags

M

Merförsäljning – up-selling

Medlemskort – store loyalty card

P

Podium – platform
 Provhytt – fitting room
 R
 Returköp – return purchase
 Reklam – commercial

S
 Streckkod – bar code
 Scanna – scan
 Steama (ånga kläder) – to steam clothes
 :V
 Vika kläder – fold clothes

Ö
 Öppet köp – right to return an item

UNIT: Säljsamtal på engelska - Paruppgift

Ämnesövergripande projekt: Engelska 5 & Information och kommunikation 1,

Vad? Ha säljsamtal på engelska där de utefter ordlistan med handelsord skapar ett säljsamtal som de filmar. Ni ska skriva ner tre säljmanus på baserat på tre olika produkter. Ni ska sedan filma säljsamtalen. Turas om att vara säljare och kund.

När? Vecka 5–7

Kontaktfasen

Du etablerar (skapar) kontakt med kunden

Analysfasen

Du tar reda på kundens behov och analyserar dem

Utbytesfasen

Du ger kunden förslag till köp, om det vill sig väl, avslutar affären.

Kunskapskrav Engelska 5:

Betyg E	Betyg C	Betyg A
Interaktion: relativt tydligt och med visst flyt samt i någon mån anpassat till syfte, mottagare och situation. Dessutom används strategier som i viss utsträckning underlättar och förbättrar interaktionen	Interaktion: tydligt och med flyt samt med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom används strategier som underlättar och förbättrar interaktionen.	Interaktion: tydligt, relativt ledigt och med viss anpassning till syfte, mottagare och situation. Dessutom används strategier som underlättar och förbättrar interaktionen och för den framåt på ett konstruktivt sätt.

Bilaga 2 Enkätfrågor

1. Ange ditt namn och klass

2. Vilket slutbetyg i engelska har du från årskurs 9?

3. Hur roligt på en skala från 1 - 5 tycker du det är med det engelska språket? 1 är inte alls och 5 är toppen.

1

2

3

4

5

4. Du går på Handelsprogrammet, är du intresserad av den branschen?

5. Tror du att ditt betyg skulle påverkas positivt om du fick uppgifter i din engelska kurs som handlar om ämnen du är intresserad av?

6. Vilket betyg har du som mål att få i kursen Engelska 5?

E

D

C

B

A

7. Var handelsprogrammet ditt förstahandsval till gymnasiet, om inte vilket program var det?

8. Tror du att du blir mindre stressad i ditt skolarbete om du blir bedömd i två kurser på samma uppgift?

9. Jag godkänner min medverkan i det här projektet, och är medveten om att all data/information enbart används av involverade lärare.

Ja

Nej

Bilaga 3 Startintervjuer

Vi har slumpmässigt valt ut 2 elever från 2 olika klasser och gjort djupintervjuer med.

1. *Hur stort intresse har du för handelsbranschen?*
2. *Hur stort intresse har du för det engelska språket?*
3. *Hur mycket använder du engelska på fritiden och i vilka sammanhang?*
4. *Tror du att ett samarbete mellan engelskan och en handelskurs kan underlätta studierna? Isåfall hur och varför?*
5. *Vad är ditt mål med utbildningen?*
6. *Vad är ditt betygsmål i engelska respektive info/kom?*

Bilaga 4 Startenkät – externa skolor

1.Hur roligt på en skala från 1 - 5 tycker du det är med det engelska språket?

1 är inte alls och 5 är toppen.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

2.Vilket slutbetyg i engelska har du från årskurs 9?

- F
- E
- D
- C
- B
- A

3.Du går på Handelsprogrammet, är du intresserad av den branschen?

- JA
- NEJ

4.Vilket betyg har du som mål att få i kursen Engelska 5?

- E
- D
- C
- B
- A

5.Tror du att ditt betyg skulle påverkas positivt om du fick uppgifter i din engelska kurs som handlar om ämnen du är intresserad av?

6.Var handelsprogrammet ditt förstahandsval till gymnasiet, om inte vilket program var det?

7.Tror du att du blir mindre stressad i ditt skolarbete om du blir bedömd i två kurser på samma uppgift?

Bilaga 5 Slutenkät externa skolor

1.Du satte betygsmål i kursen engelska i höstas, har du klarat målen?

Ja

Nej

Vet ej

2.Du satte betygsmål i kursen Information och kommunikation i höstas. har du klarat målen?

Ja

Nej

Vet ej

3.Upplever du stress över skolarbetet?

Ja

Nej

Vet ej

4.Hur tror du din stress skulle påverkas av att bli bedömd i två kurser på samma uppgift?

5.Anser du att det engelska språket är viktigt för att jobba inom handeln?

Ja

Nej

Vet ej

6.Har du fått använda engelska under din APL?

Ja

Nej

Vet ej

7.Hade du en positiv eller negativ inställning till ämnet engelska när du började skolan i höstas?

8.Har din inställning till ämnet engelska ändrats från i höstas till nu?

Bilaga 6 Avslutande Intervju

- *Vad anser du om samarbetet mellan kurserna?*
- *Positivt/negativt?*
- *Vad har varit största skillnaden om du jämför med andra kurser som inte arbetat på samma sätt?*
- *Hur är din stressnivå gällande skolan?*
- *Är det bra eller dåligt att bli bedömd i två kurser på samma uppgift?*
- *Ge exempel på vad som skulle minska din stress över skolan.*
- *Vad är din inställning till engelska?*
- *Tror du engelska är viktigt för handelsbranschen?*
- *Fick du prata engelska under din APL?*

Bilaga 7 Avslutande enkät

Obligatoriskt

1.Skriv ditt namn och klass

2.När kursen började i höstas satte du ett betygsmål i Engelska, har du nått ditt mål?

Nej

Vet ej

3.När kursen började i höstas satte du ett betygsmål i Information och kommunikation, har du nått ditt mål?

Ja

Nej

Vet ej

4.Tror du att samarbetet mellan Engelskan och Info&kom har påverkat ditt betyg?

Ja

Nej

Vet ej

5.Vilken tror du är den största anledningen till att du klarat/ej klarat dina betygsmål?

6.Känner du stress över skolan?

Ja

Nej

Vet ej

7.Om du är stressad, vilken är den största anledningen till att du känner så?

8.Tror du att samarbetet mellan Engelskan och Info&kom har påverkat din stress, antingen positivt eller negativt över skolan?

Ja, bara positivt

Ja, bara negativt

Vet ej

Nej

9.Du har haft flera examinerande uppgifter där du blivit bedömd i både Engelska och Info&kom, vad tycker du om det?

Bra

Dåligt

Gör varken från eller till

10.Vilken är den största fördelen och nackdelen med att ni jobbat med samma uppgifter på Engelska och Info&kom? Ge konkreta exempel.

11.Vad är din inställning till engelska? Har din inställning ändrats något efter samarbetet?

12.Vad är din inställning till information och kommunikation? Har din inställning ändrats något efter samarbetet?

13.Vad har varit största skillnaden om du jämför andra kurser som inte arbetat på samma sätt?

14.Tror du engelska är viktigt för handelsbranschen?

Ja

Nej

Vet ej

15.Hur bedömer du din arbetsinsats har varit under det här projektet? Tex; har du utnyttjat lektionstiden maximalt etc.

Jättebra

Sådär

Dåligt

16.Om vi ska köra samarbetet under fler år med nya ettorna. Har du något tips till oss så vi kan göra det här ännu bättre?

The importance of English in the Business and Administration Programme

- *Ett viktigt samarbete*

Vi är tre lärare som under större delen av ert första år på gymnasiet kommer att bedriva ett forskningsprojekt i handelsämnet Information och kommunikation 1 och Engelska 5. Syftet med projektet är att vi vill öka förståelsen för hur betydelsefull det engelska språket är för handelsbranschen. Vi vill med projektet att ni ska tycka engelska är roligt och genom att kombinera uppgifterna mellan kurserna tror vi det kommer lyckas. Uppgifterna vi samlar in kommer endast att ses av oss som driver projektet och det är en slutrapport som presenteras för andra där alla involverade är anonyma.

Vi ser fram emot att göra detta tillsammans med er!

Eva, Karín och Helena